

Boże Narodzenie Різдво Христове

„...nadszedł Czas i Dziecię się zrodziło, a razem z Nim, małeńka przyszła miłość. Małeńka miłość w żłobie śpi, małeńka miłość – przy Matce Świętej. Dzisiaj cała ziemia i niebo lśni, dla tej miłości małeńkiej.”

„...надійшов Час і Дитя народилося, а разом із Ним маłeнька прийшла любов. Маłeнька любов у яслах спить, маłeнька любов – при Матері Божій. Сьогодні уся земля і небо сяють для цієї маłeнької любові”.

Niebawem najpiękniejsze święto w polskiej tradycji – Boże Narodzenie, a za kilka dni nadejdzie koniec 2012 roku. Ale zanim przyjdzie czas na podsumowanie tego, co udało nam się zrealizować w Starym Roku, a co zaprzepaścić, przeżywamy gorączkowy okres przedświąteczny. Wszystko wokół tętni życiem. Tłumy ludzi spieszą przed siebie, jakby naprawdę wiedzieli, dokąd idą. Świąteczne iluminacje cieszą nasze oczy. Nawet przyroda sprzyja nastrojowi i dała nam w podarunku biały grudzień. Na targach, w sklepach można dzisiaj kupić dosłownie wszystko. Tu sprzedają karpie, zaraz obok choinki, a krok dalej, dorodne jabłka. Ludzie wybierają, przebierają i płacą – bo przecież na święta w domu nie może niczego zabraknąć. Każdy z nas stara się do święt przygotować jak najlepiej. Wymaga to od nas naprawdę wiele ciężkiej pracy.

Dworce autobusowe, kolejowe i lotniska, przyjmują pasażerów z różnych zakątków świata. Wszyscy starają się wrócić, przynajmniej na kilka dni, do swoich rodzinnych gniazd, ponieważ Boże Narodzenie, to spotkanie z Rodziną. I nie słuchamy tych, co mówią, że święta się komercjalizują, ani tych, że jest w nich jakaś sztuczność. Przypominamy sobie tyłko, jak będąc dzieckiem, z niecierpliwością wyglądaliśmy na niebie pierwszej Gwiazdki i jak wiel-

ką radością był dla nas ten świąteczny czas. Wracamy na chwilę do swojego dzieciństwa, jak wędrowcy szukający miejsca na ziemi, bo wierzymy jeszcze, że to ma sens.

Za chwilę... Boże Narodzenie – Święty Czas w naszym życiu i życiu naszych bliskich – przyście Boga na świat jako Człowieka. Nie zgubimy po drodze tego, co najważniejsze. „Idźmy więc, do swojego Betlejem, do swego sumienia, wnętrza i do swojego serca”. Rozejrzyjmy się. To obok nas, w drugim człowieku jest Chrystus.

Wigilia. Na stole, przy którym spożywamy uroczystą kolację, stawia się wolne krzesło i dodatkowo jedno nakrycie, przeznaczone dla zbląkanego wędrowca, który w każdej chwili może zapukać do naszych drzwi, a naszym obowiązkiem będzie go przyjąć i ugościć lub dla bliskich, którzy tego wieczoru nie mogą być z nami. Najważniejsze jednak, abymy i w tym roku „uwierzyli kolejny raz w jeszcze jedno Boże Narodzenie” i aby nikt w te Święta nie czuł się samotny.

Redakcja Monitora Wołyńskiego łamie się symbolicznie opłatkiem ze wszystkimi Przyjaciółmi i składa życzenia pełne ciepłych słów. Z okazji Święt Bożego Narodzenia życzymy Państwu zdrowia, spokoju, radości, a także szczęśliwego Nowego Roku 2013.

Nezabаром – найпрекрасніше свято у польській традиції – Різдво Христове, а через кілька днів приїде закінчення 2012 року. Проте, доки наблизиться час на підсумування того, що нам вдалося реалізувати в Старому Році, а що заанасти, переживаємо гарячий передсвятковий період. Усе навколо наповнене життям. Натовпи людей поспішають поперед себе, коли б дійсно знали куди ідуть. Святкові ілюмінації тішать наш зір. Навіть природа сприяє доброму настроєві і подарувала нам білий грудень. На ринках, у магазинах сьогодні можна придбати дослівно все. Тут продають коропів, неподалік – ялинки, а за крок – достиглі яблука. Люди вибирають, перебирають і платять, оскільки на свята вдома не може нічого забракнути. Кожен із нас намагається до свят підготуватися якнайкраще. Це вимагає від нас дійсно чимало роботи.

Автостанції, залізничні вокзали, аеропорти приймають пасажирів із різних кутків світу. Усі намагаються повернутися, принаймні, на кілька днів, до своїх родинних гнізд, оскільки Різдво Христове – це зустріч із Сім'єю. І не слухаємо тих, хто говорить, що свята комерціалізуються, ані тих, що у них є якась штучність. Лише пригадуємо собі, коли в дитинстві з нетерпінням виглядали на небі першу Зірку і якою великою радістю був для нас той

святковий час. На хвилину повертаємося до свого дитинства, як мандрівник, котрий шукає свого місця на землі, бо ще віримо, що це має сенс.

За мить... Різдво Христове – Святий Час у нашому житті та житті наших рідних – прихід Бога на світ у вигляді Людини. Не загубімо по дорозі того, що є найважливішим. «Отже, йдімо до свого Віфлеєму, до своєї совісті, внутрішнього світу та свого серця». Погляньмо навколо. Це поряд із нами, в інших людях є Христос.

Святвечір. До столу, за яким споживаємо урочисту вечерю, ставиться вільний стілець та кладеться один додатковий комплект посуду, призначений для забулалого мандрівника, котрий кожної хвилини може постукати у наші двері, і нашим обов'язком буде його прийняти, пригостити, або для близьких, котрі цього вечора не можуть бути із нами. Однак найважливіше, щоб і в нинішньому році «вкотре ми повірили у ще одне народження Христа» і щоб ніхто у це свято не почувався самотнім.

Редакція «Волинського Монітора» символічно ділиться оплатком із усіма Друзями і висловлює побажання, переповнені теплими словами. З нагоди свята Різдва Христового хочемо Вам здоров'я, спокою, радості, а також щасливого Нового 2013-го року.

Документальних фільмів
забагато не буває
Dokumentalnych
filmów nigdy za dużo

Чи маємо ми час на такі фільми?
Czy mamy czas na takie filmy?

str. 4

У колі стипендістів
W gronie stypendystów

Відбулася конференція випускників польських стипендіальних програм.

Одбыла się konferencja absolwentów polskich programów stypendialnych.

str. 5

Месал українською

Mszal po ukraińsku

Основну працю над перекладом і підготовкою до друку виконано в Луцьку.

Główną pracę nad tłumaczeniem i przygotowaniem do druku, wykonano w Łucku.

str. 6

Повстання
в робочому гетто
Powstanie
w obozie pracy getto

Ти повинен вижити і всім розповісти, як ми загинули.

Powinieneś przeżyć i wszystkim opowiedzieć jak my zginęliśmy.

str. 12

Стипендії у Польщі
Stypendia w Polsce

Стипендіальна програма уряду Польщі для молодих науковців.
Program Stypendialny Rządu RP dla Młodych Naukowców.

str. 14

Наш
передплатний
індекс: 49053

Pro Patria Pro Patria

Для Polaków Wołynia, którzy zamieszkują ten teren, zupełnie zmieniony realiami drugiej wojny światowej, pamięć jest jedną z najważniejszych wartości w podtrzymywaniu tożsamości narodowej.

Wielu mieszkańców Wołynia, zostało rozproszonych po całym świecie. Przeżyli Sybir i Kazachstan, walczyli na wszystkich kontynentach, przeszli szlak wojny do samego Berlina, a i codzienność PRL-u też nie była dla nich łatwa... Podobny los spotkał i innych Kresowiaków. Każdy, kto przeżył tamte czasy, stanowi żywy dowód niezłomności polskiego narodu.

Co roku, we wrześniu, na kolejnym Marszu Żywej Pamięci Polskiego Sybiru w Białymstoku, wśród poczów sztandarowych, nie brakuje sztandaru z Ziemi Wołyńskiej, który został ufundowany dla Koła Sybiraków przy Stowarzyszeniu Kultury Polskiej im. Ewy Felińskiej. Ten sztandar to symbol pamięci i jedności Polaków z całego świata. Sztandar jednoczy Sybiraków i studentów, kombatantów i uczniów, a także dziadków i wnuków.

Dnia 13 grudnia w Konsulacie Generalnym RP w Łucku, miało miejsce bardzo uroczyste spotkanie. Na Ziemię Wołyńską przybył z wizytą Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych Pan Minister Jan Ciechanowski. Łuck był

jednym z etapów podróży polskiej delegacji.

– Zaczynamy wizytę od Wilna i kończymy w Łwowie – w zasadzie na całej tej osi, wzdłuż obecnej granicy polskiej. Wizyta wypada tuż przed samymi świętami Bożego Narodzenia, co powoduje, że jesteśmy szczęśliwi, bo możemy się jeszcze spotkać ze starymi znajomymi i podzielić opłatkiem, według dawnego zwyczaju i tradycji – powiedział pan minister.

Taka wizyta, to wizyta wielkiej wagi dla Kombatantów i Sybiraków Wołynia, tym bardziej, że następuje nieunikniona zmiana pokoleniowa. I trzeba się spieszyć, żeby tym ludziom podziękować, za to, że przez całe życie walczyli o to, aby ta polskość tu nie zaginęła.

– Na całym świecie żyje jeszcze około 100 tysięcy kombatantów – 90 tysięcy w Polsce i około 10 tysięcy poza granicą. Ci ludzie, Sybiracy – to wspaniała grupa, z którą na co dzień współpracujemy – mówił minister Jan Ciechanowski. – Szczególnie z tymi, którzy żyją poza granicami państwa polskiego. Najważniejsze i najbardziej budujące jest to, że pokolenia wnuków, doskonale współpracują z pokoleniami

dziadków i to w przypadku naszych Sybiraków jest niezwykle ważne. Widzimy to podczas Marszu Żywych, gdzie coraz więcej młodych ludzi się pojawia. Nowe pokolenie trzeba zainteresować historią, a tego uczą ich ci, którzy sami jej doświadczali.

Na spotkaniu w Konsulacie Generalnym RP w Łucku Pan Kierownik Urzędu do Spraw Kombatantów i Osób Represjonowanych udekorował medalami „Pro Patria” dwie osoby. Za zasługi i kulturowanie pamięci w walce o niepodległość Ojczyzny, uhonorowano Pana Waclawa Herkę – Prezesa Towarzystwa Kultury Polskiej w Kowlu, Kombatanta Armii Krajowej i Pana Krzysztofa Sawickiego – pełniącego obowiązki Konsula Generalnego RP w Łucku.

Na Wołyniu nie było łatwym zadaniem kiedyś, za czasów wojennych i sowieckich podtrzymywanie pamięci narodu. Teraz, gdy Polska i Ukraina zostają w dobrych relacjach, trzeba codzienną pracą, podtrzymywać tę, tak ważną, dla obu narodów sprawę.

Walenty WAKOLUK

Для поляків Волині, котрі проживають на цій території, яку абсолютно змінили реалії Другої світової війни, пам'ять – це одна із найважливіших цінностей у підтримванні національної ідентичності.

Багато волинян було розпорошено по усьому світі. Пережили Сибір та Казахстан, воювали на всіх континентах, пройшли бойову дорогу до самого Берліну, та й щоденні будні ПНР-у також не були до них ласкавими... Подібна доля чекала й на інших жителів кресів. Кожен, хто пережив ті часи, є живим доказом незламності польського народу.

Щороку, у вересні, на черговому Марші живої пам'яті польського Сибіру у Білостоці, серед загонів прапороносців не бракує прапора Землі волинської, який був подарований для Групи сибіряків, що діє при Товаристві польської культури на Волині ім. Еви Фелінської. Цей прапор – символ пам'яті та єдності поляків усього світу. Прапор об'єднує сибіряків та студентів, ветеранів і учнів, а також дідухів і онуків.

13 грудня у Генеральному консульстві РП у Луцьку відбулася надзвичайно урочиста зустріч. На волинську землю прибув із візитом керівник Управління у справах ветеранів та репресованих осіб міністр Ян Цехановський. Луцьк став одним із етапів подорожі польської делегації.

– Починаємо свій візит із Вільнюса, а закінчуємо Львовом. Власне, по всій цій осі, уздовж нинішнього польського кордону. Візит відбувається напередодні Різдва, тому ми особливо щасливі, оскільки можемо ще зустрітись зі старими знайомими і поділитись оплатком, згідно із давнім звичаєм та традицією, – сказав міністр.

Такий візит є надзвичайно важливим для ветеранів і сибіряків Волині, тим більше, що наближається невідвортна зміна поколінь. І необхідно поспішати, щоб подякувати людям за те, що упродовж усього життя боролися, що тут не загинула польськість.

– В усьому світі ще живе близько 100 тисяч ветеранів: 90 тисяч у Польщі та приблизно 10 тисяч поза її кордонами. Ті люди, сибіряки – це прекрасна група, з якою постійно співпрацюємо, – говорив міністр Ян Цехановський. – Особливо із тими, хто живе поза кордонами польської держави. Найважливішим та найбільш перспективним є те, що покоління онуків ідеально співпрацює із по-

колінням дідухів, і у випадку наших сибіряків – це є особливо важливим. Бачимо це під час Маршу живих, де з'являється усе більше молодих людей. Нове покоління треба зацікавити історією, а цього їх навчають ті, хто самі її будували.

На зустрічі у Генеральному консульстві РП у Луцьку керівник Управління у справах ветеранів та репресованих осіб нагородив медалями „Pro Patria” дві особи. За заслуги та шанування пам'яті у боротьбі за незалежність Вітчизни нагороджено Вацлава Герка – голову Товариства польської культури у Ковелі, ветерана Армії Крайової, а також Кшиштофа Савицького – виконувача обов'язків Генерального консула РП у Луцьку.

На Волині нелегким завданням було колись, у воєнні та радянські часи, зберегти пам'ять народу. Нині, коли Польща та Україна перебувають у добрих відносинах, необхідно щоденно працювати над тим, щоб підтримувати таку, настільки важливу для обох народів справу.

Валентин ВАКОЛУК

Szlak Gedyminowiczów

Z inicjatywy Łuckiej Rady Miejskiej i przy wsparciu USAID «LINK» 12 grudnia 2012 roku odbyło się posiedzenie uczestników projektu «Szlak Gedyminowiczów».

W obradach wzięli udział burmistrz miasta Łucka Mykoła Romaniuk, przedstawiciele Urzędu Miasta Kamienna Podolskiego, Ostroga, Dubna i Chotynia, parku narodowego «Zamki Ternopol», kulturalno-historycznego parku narodowego w mieście Ostrogu, kulturalno-historycznego parku narodowego w mieście Dubnie, kulturalno-historycznego parku narodowego w mieście Łucku, Instytutu Historii Ukrainy NAN Ukrainy, a także koordynator programów ds. rozwoju turystyki w regionach Ukrainy w ramach projektu USAID «LINK», radca preza Komitetu Państwowego ds. Turystyki i Uzdrawisk Gennadij Druzenko.

Okres litewski do dziś jest mało zbadany w historiografii ukraińskiej. Mimo turystycznej atrakcyjności zabytków okresu litewskiego, na ukraińskim rynku turystycznym, brakuje produkcji ukształtowanej na podstawie historycznego dziedzictwa Wielkiego Księstwa Litewskiego.

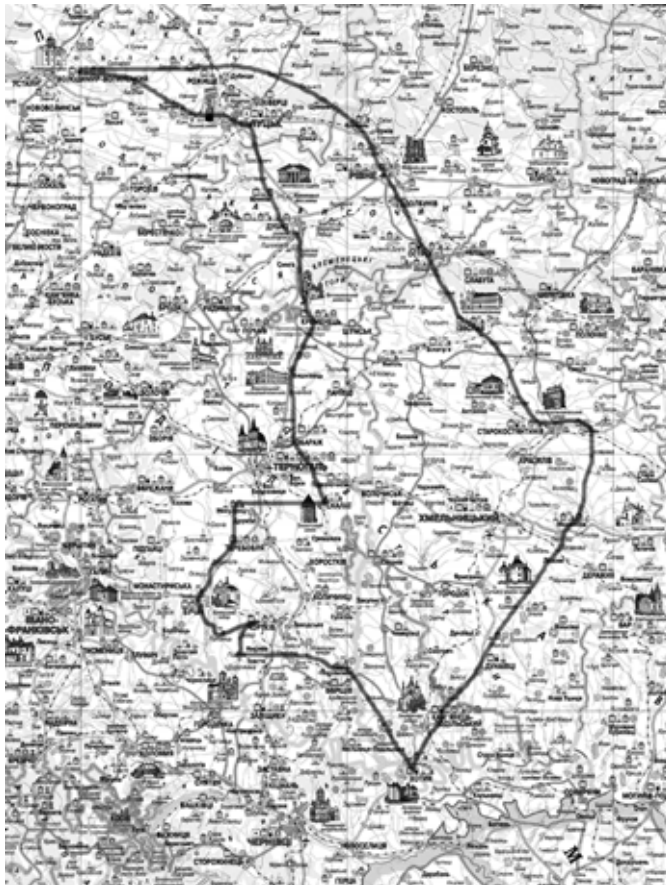
Litwa w drugiej połowie 2013 roku, po raz pierwszy będzie pełnić prezydencję w Unii Europejskiej, co wzbudzi zainteresowanie dziedzictwem Wielkiego Księstwa Litewskiego i jego rolę w kształtowaniu się tożsamości europejskiej. Jest to świetna okazja do promowania na szczeblu krajowym i na europejskich rynkach turystycznych, historycznych ziem i miast Ukrainy, jej muzeów, parków narodowych, które są historycznie powiązane z Wielkim Księstwem Litewskim.

Strony podpisały protokół o zamiarze utworzenia wspólnego produktu turystycznego «Szlak Gedyminowiczów» i o połączeniu wysiłków, w celu jego promowania.

Uczestnicy spotkania utworzyli grupę roboczą, w celu zapewnienia prawnej formy współpracy w ramach projektu i działań wspólnych w 2013 r., jak również zbadania możliwości zagranicznego zaangażowania w projekt, zwłaszcza Litwy i partnerów. Koordynatorem grupy roboczej wybrano Gennadija Druzenkę.

Protokół jest otwarty do podpisania przez przedstawicieli innych miast i podmiotów rynku turystycznego, zainteresowanych realizacją projektu «Szlak Gedyminowiczów».

MW

Шляхом Гедиміновичів

З ініціативи Луцької міської ради та за підтримки проекту USAID «ЛІНК» 12 грудня 2012 року в Луцьку відбулися установчі збори учасників проекту «Шляхом Гедиміновичів».

У зустрічі взяли участь міський голова Луцька Микола Романюк, представники Кам'янець-Подільського, Ostroga, Dubna та Хотина, Національного заповідника «Замки Тернопілля», Державного історико-культурного заповідника в м. Ostrozi, Державного історико-культурного заповідника міста Dubna, Державного історико-культурного заповідника у місті Луцьку, Інституту історії України НАНУ, а також Координатор програм з розвитку туризму в регіонах України проекту USAID «ЛІНК», радник Голови Держтуризмкурорту Геннадій Друзенко.

Литовська доба досі недостатньо досліджена в українській історіографії. Попри туристичну привабливість пам'яток Литовської доби, на українському туристичному ринку відсутні продукти, сформовані навколо історичної спадщини Великого князівства Литовського.

Литва у другій половині 2013 року вперше головуватиме в Європейському Союзі, що викличе підвищений інтерес до спадщини Великого князівства Литовського та його ролі у формуванні європейської ідентичності. Це – чудова нагода для промоції на національному та європейському туристичних ринках історичних земель та міст України, її музеїв, заповідників, історично пов'язаних з Великим князівством Литовським.

Сторони підписали протокол про намір створити спільний туристичний продукт «Шлях Гедиміновичів», а також об'єднати зусилля задля його промоції.

Учасники зустрічі сформували робочу групу, покликану запропонувати організаційно-правову форму співпраці в рамках проекту та спільних заходів у 2013 році, а також вивчити можливості залучення до проекту іноземних, насамперед литовських, партнерів. Координатором робочої групи обрали Геннадія Друзенка.

Протокол відкритий для підписання представниками інших міст та суб'єктів туристичного ринку, зацікавлених у реалізації проекту «Шляхом Гедиміновичів».

ВМ

Pierwsze wyniki mapowania kultury

W Łucku odbyła się konferencja prasowa, podczas której, uczestnicy opowiedzieli o pierwszym etapie realizacji projektu «Mapa kultury Łucka». Chodziło zwłaszcza o eksperyment, który miał pokazać, z czym mieszkańcy Łucka utożsamiają pojęcie «kultura» i «sztuka».

Jak powiedział prezydent Łuckiego Klubu Jazzowego i Fundacji Charytatywnej «Wspólnota-Wołyń» Oleg Bakowski, w ramach tworzenia Ukrainińskiej Sieci Kultury, rozpoczęto opracowanie map kultury w siedmiu miastach Ukrainy. Zwyczajami mini-grantów zostały organizacje społeczne, we współpracy z departamentami kultury miast: Ługańska, Melitopola, Dniepropietrowska, Mikołajowska, Odessa, Chersonia i Łucka. Tworzenie map kultury wspierane przez Europejską Fundację Kultury i Centrum Zarządzania Kulturą.

Kierownik Działu Kultury Łuckiej Rady Miejskiej Tetiana Gnatów, podkreśliła ważność polityki kulturalnej Łucka i zdefiniowała kierunki planowanych działań w celu osiągnięcia rozwoju i postępu.

Kierownik Komisji Deputowanych Łuckiej Rady Miejskiej ds. Edukacji, Nauki, Kultury i Języka Anatolij Parchomiuk zauważył, że Łuck obecnie aktywnie jest zaangażowany w wypracowanie strategii rozwoju kulturalnego miasta na najbliższe 15-20 lat, dlatego podobne projekty są na czasie. Według niego, strategia rozwoju miasta, powinna przewidywać i zawierać rozwój potencjału kulturalnego. Mapa kultury jest projektem, który do tego się przyczynia.

Jednak pojęcie mapy kultury, wcale nie przewiduje tworzenia jakiejś mapy na papierze czy w postaci elektronicznej. Jak wyjaśnił współzałożyciel organizacji artystycznej «Art Efekt» Oлександр Kotys, pojęcia «kultura» i «mapowanie» to określenia o zupełnie innej treści. Według niego, koncepcję kultury można rozpatrywać w dwóch płaszczyznach: kultura jako zestaw wyników twórczości ludzi sztuki albo kultura jako wszystko, co zostało stworzone przez człowieka. W mapowaniu kultury pojęcie kultury znajduje się gdzieś pośrednio.

«Kulturę lepiej rozumieć jako sposób interakcji i uporządkowania społeczeństwa i różnych jego elementów. Tutaj mówią o kulturze mamy na uwadze system zasad, reguł, pojęć, wzorów zachowania. Zdając sobie sprawę, że to jest bardzo uogólnione, celowo wracamy do pierwszej, bardziej prymitywnej koncepcji. Czyli, odbieramy kulturę już jako materialny lub ideologiczny wyraz tych zasad interakcji społecznych» - wyjaśnił Kotys.

Zauważył on, że to jest tylko pierwotny zakres zdefiniowania, ponieważ mapowanie kultury w żadnym stopniu nie pociąga za sobą nałożenia definicji. Tutaj trzeba przypomnieć określenie pojęcia «mapowanie». Propozycje przez UNESCO mapowanie, przewiduje wyjaśnienie tego, co w kulturę wkłada sama społeczność, na czym polega takie rozumienie i w jakim stanie ono jest. Identyfikacja zasobów kultury, zwłaszcza ich mapowanie, tj. wyodrębnienie z ogólnej przestrzeni, pomaga w przyszłości odpowiednio podchodzić do problemów i węższych planowania kultury miasta. Mapowanie kultury obejmuje identyfikację wszystkich zaangażowanych podmiotów albo tych, które potencjalnie mogą być zaangażowane w kulturę, określenie ich potrzeb i trendów kształtujących sposoby interakcji między nimi w celu bardziej efektywnego wykorzystania istniejących zasobów.

Koordinator projektu «Mapa kultury Łucka» Olena Chadzyogłowa opowiedziała o pierwszym etapie realizacji mapowania, w czasie którego przeprowadzono eksperyment w zakresie psycholingwistyki i asocjacji. W eksperymencie uczestniczyło ok. 1500 osób, którym zaproponowano odpowiedź na pytanie: «Co pierwsze przychodzi na myśl, gdy słyszysz słowo «kultura»/«sztuka»?»

«Zakładaliśmy, że asocjacje są odbiciem konceptów, które, zdaniem ankietowanych, mogą być związane z badanymi pojęciami, i w ten sposób pragniemy ujawnić popularność/niepopularność określonych

realiów w świadomości ankietowanych mieszkańców Łucka» - powiedziała Olena Chadzyogłowa.

Wyniki ankiety opracowali studenci Katedry Lingwistyki Stosowanej Wschodnioeuropejskiego Uniwersytetu Narodowego imienia Lesi Ukrainki. Okazało się, że najczęściej słowo «kultura» utożsamiane jest ze słowem teatr. To może świadczyć o tym, że mieszkańcy Łucka najczęściej chodzą właśnie do teatrów (Teatr Dramatyczny, Teatr Lalek, Teatr «Harmyder») albo o tym, że teatr zwykle jest budynkiem o dużych rozmiarach, położonym w centrum miasta lub w miejscu, gdzie mieszka/bywa dużo ludzi, dlatego takie instytucje są im dobrze znane.

Często z kulturą są utożsamiane czyste ulice, kultura mowy, kultura relacji, wychowanie, grzeczność, naród, etykieta, ciekawa i bogata kultura. Takie odpowiedzi mogą świadczyć o tym, że mieszkańcy Łucka utożsamiają kulturę nie tylko z imprezami i instytucjami artystycznymi, lecz też z zasadami zachowania i komunikowania się.

«Sztukę» mieszkańcy Łucka najczęściej utożsamiają z malarstwem, muzyką, obrazami, filmami, pięknem i twórczością. To wskazuje na to, że wydarzenia artystyczne odgrywają ważną rolę w odbiorze sztuki. Większość asocjacji do słowa «sztuka» ma pozytywną konotację, osoby ankietowane mówili o czymś przyjemnym, o emocjach po obejrzeniu dzieła sztuki itp. Jeśli chodzi o «kulturę», badani wspominali o «braku wychowania młodzieży», «kultura – to gdy nie śmieją» itp.

Po konferencji prasowej odbyła się dyskusja z dziennikarzami o ważności kultury, problemach wyświetlania imprez kulturalnych przez media i o tym, jak można ożywić i systematyzować kulturalne życie miasta; omawiano też wyniki eksperymentu. Podczas rozmowy umówiono się w sprawie organizacji spotkania z pracownikami łuckich teatrów. To odpowiada wynikiem eksperymentu, podczas którego ankietowani najczęściej wymieniali teatr. Spotkanie ma na celu ujawnić stan teatru w naszym mieście, podzielić zasobów i potrzeby zarówno pracowników teatru, jak też widzów.

Projekt «Mapa kultury Łucka» przewiduje analityczne podejście do kultury. Organizatorzy są przekonani, że czas «jakoś tam będzie» ustępują. Jak będzie rozwijać się miasto, zależy od udziału społeczności i wszystkich, którzy tworzą kulturę Łucka. Łuck musi opracować wizję strategiczną – dopiero to pomoże zmienić jakościowy stan kultury, a wskutek tego, życie we wszystkich jego obszarach. Organizatorzy zapraszają wszystkich dołączenia się i zaangażowania w projekt.

Julia DEREWIANCZUK

Перші результати культурного мапування

У Луцьку відбулася прес-конференція, на якій учасники розповіли про перший етап реалізації проекту «Культурна мапа Луцька». Зокрема, йшлося про експеримент, покликаний виявити, з чим мешканці Луцька асоціюють поняття «культура» та «мистецтво».

лення з простору, допомагає в майбутньому адекватно підійти до проблем і завдань культурного планування міста. Культурне мапування передбачає виявлення усіх гравців, які причетні і потенційно можуть бути причетні до сфери культури, виявлення їхніх потреб та тенденцій, формування способів взаємодії між ними для ефективнішого використання наявних ресурсів.

Координатор проекту «Культурна мапа Луцька» Олена Хаджіоглова розповіла про перший етап реалізації мапування, під час якого проведено психолінгвістичний асоціативний експеримент. У ході експерименту опитано приблизно 1500 людей. Їм запропоновано відповідати на запитання: «Скажіть, будь ласка, що Вам спадає на думку, коли Ви чуєте слово «культура»/«мистецтво»?».

«Ми припускали, що асоціації відображають концепції, які, на думку респондентів, можуть бути пов'язані з досліджуваними поняттями, і, таким чином, прагнули виявити популярність/непопулярність певних реалій у свідомості опитаних лучан», - зазначила Олена Хаджіоглова.

Як розповів президент Луцького джазового клубу та Благодійного фонду «Співдружність-Волинь» Олег Баковський, у рамках створення Української мережі культури розпочалася розробка культурних карт у семи містах України. Переможцями конкурсу міні-грантів стали громадські організації у співпраці з міськими управліннями культури з Луганська, Мелітополя, Дніпропетровська, Миколаєва, Одеси, Херсона та Луцька. Створення культурних карт відбувається за підтримки Європейського культурного фонду та організаційної підтримки Центру культурного менеджменту.

Начальник управління культури Луцької міської ради Tetiana Gnatів наголосила на важливості культурної політики Луцька та окреслила перспективні напрямки роботи для досягнення прогресивного розвитку. Голова постійної депутатської комісії з питань освіти, науки, культури та мови Anatolij Parchomuk зауважив, що Луцьк зараз активно намагається розробити стратегію культурного розвитку міста на найближчі 15-20 років, тому такі проекти дуже вчасні. За його словами, стратегія розвитку міста повинна передбачати і включати розвиток культурного потенціалу. Культурна мапа – проект, який цьому сприяє.

Проте поняття культурної мапи зовсім не передбачає створення якоїсь карти в паперовому чи електронному вигляді. Як пояснив співзасновник мистецької організації «Art Efekt» Oлександр Kotis, в поняття «культура» і «мапування» вкладаються цілком конкретні означення. За його словами, концепція культури можна розглядати у двох інтерпретаціях: культура як сукупність результатів творчості людей у мистецтві або культура як все, що створене людиною. В культурному мапуванні поняття культури знаходиться десь посередині.

«Культуру краще тлумачити як спосіб взаємодії і впорядкування суспільства і різних його елементів. Тут, під культурою маємо на увазі систему принципів, норм, понять, шаблонів поведінки. Розуміючи, що навіть це є доволі загальним, ми навмисно схилиємося до першої, примітивнішої концепції. Тобто беремо культуру вже як матеріальне чи ідейне вираження цих принципів взаємодії в суспільстві», - пояснив Kotis.

Він наголосив на тому, що це є лише первинне поле означення, адже культурне мапування жодним чином не передбачає нав'язування якогось означення. Доречно згадати про визначення терміну «мапування». Запропоноване ЮНЕСКО мапування передбачає виявлення того, що в культурі вкладає саме суспільство, що є виразом цих уявлень і в якому стані ці уявлення перебувають. Виявлення культурних ресурсів, власне, їхнє мапування, тобто виокрем-

лення з простору, допомагає в майбутньому адекватно підійти до проблем і завдань культурного планування міста. Культурне мапування передбачає виявлення усіх гравців, які причетні і потенційно можуть бути причетні до сфери культури, виявлення їхніх потреб та тенденцій, формування способів взаємодії між ними для ефективнішого використання наявних ресурсів.

«Мистецтво» лучани найчастіше асоціюють з живописом, музикою, картинами, кіно, красою та творчістю. Це вказує на те, що артефакти відіграють важливу роль у сприйнятті мистецтва. Більшість асоціацій до слова «мистецтво» мають позитивну конотацію, респонденти розповідали про щось приємне, про враження від перегляду творів мистецтва тощо, а у випадку зі стилем «культура» спостерігаємо згадки про «виступність виховання у молоді», «культура – це коли не сміяться» тощо.

Після прес-конференції відбулася дискусія з журналістами про важливість культури, про проблеми висвітлення культурних імпрез у ЗМІ та про те, як можна покращити та систематизувати мистецьке життя міста; обговорювали також результати експерименту. В ході спілкування домовилися про організацію зустрічі з лучаними театрами. Це корелює з результатами експерименту, у ході якого опитувани найчастіше згадували театр. Зустріч має на меті виявити стан театру у нашому місті, розподіл ресурсів та потреби як працівників театрів, так і аудиторії.

У проекті «Культурна мапа Луцька» пропонується аналітичний підхід до культури. Організатори переконані, що часи «якоюсь воно буде» минають. Те, яким чином буде розвиватися місто, залежить від участі громади і всіх, хто творить культуру в Луцьку. Місту необхідно розвинути стратегічне бачення – лише воно допоможе якісно змінити стан культури і, в результаті, життя у всіх його проявах. Організатори закликають усіх об'єднуватися та долучатися до проекту.

Юлія ДЕРЕВ'ЯНЧУК

Dokumentalnych filmów nigdy za dużo

Документальних фільмів забагато не буває

На початку грудня на Волині, по раз чwarty, odbył się Wędrorny Festiwal Kina Dokumentalnego dotyczący praw człowieka. Na Ukrainie odbywa się on już po raz dziewiąty.

O festiwalu, filmach dokumentalnych i nie tylko „Monitor Wołyński” rozmawiał z Bogdaną Stelmach – koordynatorem Wołyńskiego Klubu Prasy, która jednocześnie jest koordynatorem Wędrornego Festiwalu Kina Dokumentalnego dotyczącego praw człowieka Docudays.ua na Wołyniu.

– Bogdano, skąd wziął się pomysł na festiwal?

– To nie jest mój pomysł. Znalazłam w Internecie informację, że można przyłączyć się do organizacji festiwalu w regionie. Od razu zgłosiłam się z propozycją bycia koordynatorem, ponieważ uważałam, że widzowie należą pokazywać nie tylko filmy rozrywkowe. Oprócz tego interesują się tematyką prawną.

– Czy mamy obecnie czas na kino dokumentalne? Przecież możemy dzisiaj wszystko znaleźć w Internecie.

– Filmy, które wyświetlane są na festiwalu, można obejrzeć wyłącznie na pokazach. Rygorystycznie przestrzegamy praw autorskich i nie zamieszczamy prac w Internecie. Czy mamy czas na takie filmy? Pewnie nie mamy.

– Czy na festiwalu przedstawiane są tylko filmy ukraińskie?

– Nie, są to prace reżyserów i dziennikarzy z różnych krajów. Filmów ukraińskich na festiwalu jest bardzo mało.

– Czyli, minęło 20 lat niepodległości i poszukiwani swego miejsca w europejskim domu, a my nadal poruszamy temat praw człowieka?

– Po pierwsze, temat praw człowieka porusza państwo. Po drugie, my prawie nie mamy dokumentalistów jako takich. Musimy dużo uczyć się, żeby stworzyć film odpowiedniej jakości. Do niedawna, jedynym zleceniodawcą filmów dokumentalnych było państwo i informacja była wytwarzana w pewnym ujęciu. Na razie, nawet jeśli są produkcje dokumentalne, są to przeważnie śledztwa dziennikarskie. Profesjonalnych prac reżyserkich jest bardzo mało.

– Czy można powiedzieć, że sponsorowanie i zamawianie takich filmów jest niebezpieczne dla państwa?

– Państwo i tak nie sponsoruje filmów dokumentalnych. Co prawda Ministerstwo do Spraw Rodziny, Młodzieży i Sportu częściowo finansowało film „Żywi” o wielkim głodzie na Ukrainie, ale to było kilka lat temu, za czasów prezydentury Juszczenki.

– Na świecie działa schemat logiczny: jest negatywne zjawisko w społeczeństwie, ktoś na nie reaguje i zleca organom władz państwowych zmienić to zjawisko. Na Ukrainie ten ostatni element nie działa. Działają natomiast zasady: wy piszcie co chcecie, a my zrobimy co chcemy.

– Co więcej film „Kopalnia nr 8” o pracy dzieci w nielegalnych donieckich kopalniach, nie został dopuszczony do emisji na tegorocznym Międzynarodowym Festiwalu o prawach człowieka. Autorka pokazała go poza festiwalem. Chłopca, który wystąpił w roli głównej dotkliwie pobito. Obecnie, po trzech operacjach, wraca do zdrowia, ale nie wiemy, jak potoczy się jego losy.

– Czy nie wydaje Ci się, że jesteśmy zmuszeni do wykonywania mechanicznej pracy, która nie jest absolutnie nikomu potrzebna, w tym też społeczeństwu?

– Jakiegokolwiek państwo, żeby kontrolować proces, dąży do ograniczenia praw swoich obywateli. Ale pytanie w tym, na ile obywateli pozwalają na to, aby sobą rządzić. Każdy z nas powinien zrobić coś w tym kierunku, aby nie dawać możliwości państwu monopolizowania wszystkich sfer.

– A może jest krótsza droga? Można na przykład stworzyć społeczeństwo obywatelskie?

– To akurat społeczeństwo obywatelskie powinno kontrolować państwo.

– Tutaj właśnie pojawia się potrzeba naszej pracy. Pracujemy dla społeczeństwa obywatelskiego, dajemy sygnał, na który ono reaguje.

– O tym nie trzeba myśleć, że zareagują absolutnie wszyscy. Pracować trzeba z tymi, którzy reagują.

– Rozumiem, że w demokratycznym kraju film „Kopalnia nr 8”, automatycznie dopro-

wadziłby do zamknięcia nielegalnych kopalni. My natomiast jesteśmy bezradni w takiej sytuacji.

– Cała przyczyna w naszym braku zespołowości.

– Jaki jest Twój przepis na społeczeństwo obywatelskie?

– Jeden przepis nie istnieje, ale powinien być jakiś cel, jaki zjednoczy wokół konkretnego problemu różne organizacje. U nas organizacje rzadko działają wspólnie. Być może przez egoizm.

– Jaki cel trzeba pokazać społeczeństwu, żeby się zjednoczyło? Filmy pokazane na festiwalu dają taki przepis?

– Nie, te filmy dają impuls do tego, żeby człowiek przemysłał, kim jest, w jakim środowisku żyje i co konkretnie ma do zrobienia.

– Ile czasu festiwal trwał w Łucku i gdzie były pokazywane filmy?

– Festiwal trwał pięć dni. Filmy oglądała młodzież studencka Łuckiego Kolegium Pedagogicznego, Łuckiego Narodowego Uniwersytetu Technicznego i Wschodnioeuropejskiego Narodowego Uniwersytetu im. Lesi Ukrainki, uczniowie, dziennikarze, działacze organizacji pozarządowych. Poziom przyjęcia tych filmów zależy od doświadczeń osobistych. Opinie widzów świadczą o tym, że po obejrzeniu filmów, zaczynają rozumieć problem i zastanawiają się, że może to dotyczyć ich, albo ich znajomych, i że należy adekwatnie reagować.

– Czy spodziewasz się, że przyjdzie czas, kiedy przyjdą do Ciebie, albo zadzwonią i powiedzą, że chcą obejrzeć jakiś film?

– W tym roku tak właśnie się zdarzyło. Długo przed festiwalem pytano mnie, czy odbędzie się i czy są ciekawe filmy. Dobieraliśmy filmy ze względu na audytorium.

– Czy nie przeciążamy łuckiego widza filmami?

– To nie przeciążamy. Uważam, że nasz widz nie jest jeszcze przyzwyczajony do kina na wysokim poziomie. Trzeba go wychowywać.

– We Lwowie komсомольci kiedyś zorganizowali Klub Kina Intelktualnego, w którym, co prawda pokazywali bardzo ładne filmy, na przykład Tarkowskiego. Jego film „Ofiarowanie” wywarł na nas duże wrażenie. Chciałbym życzyć każdemu, żeby znalazł taki swój film.

– Nie wiemy, który film trafi komu do serca, ale trzeba stworzyć taką możliwość. W ubiegłym roku, oglądaliśmy film o nielegalnym handlu nerkami, od dawców w Indiach. W filmie chodziło o wybór: życie człowieka, który potrzebuje nerki, albo tego, który ją sprzedaje na czarnym rynku. Nasi widzowie wspominają go do dziś.

– Jak myślisz, jaki temat za rok można najlepiej pokazać na festiwalu?

– Na Międzynarodowy Festiwal nadchodzi dużo filmów, z których wybierane są najlepsze. Potem organizatorzy wysyłają prośbę o zgodę na pokazywanie filmów w regionach. I właśnie z nich wybieramy filmy, które pokazujemy ukierunkowując się na nasze audytorium. Ale tak naprawdę, życzenie naszych widzów polegało na tym, że chcieliby zobaczyć więcej problemowych filmów, nie o innych krajach, a właśnie o Ukrainie.

На початку грудня на Волині вчетверте відбувся Мандрівний фестиваль документального кіно про права людини. В Україні він проводиться уже вдев'яте.

Про фестиваль, документальні фільми і не тільки «Волинський Монітор» розмовляв із Богданою Стельмах – координатором Волинського прес-клубу, яка одночасно є координатором Мандрівного фестивалю документального кіно про права людини «Docudays.ua» на Волині.

– Богдано, звідки виникла ідея фестивалю?

– Ідея не моя. Якою натрапила в Інтернеті на інформацію про те, що можна придатися до організації фестивалю в регіоні. Відразу зголосилася бути координатором, оскільки вважала, що глядачеві потрібно показувати не тільки розважальні фільми. Крім того, цікавила правовою тематикою.

– Чи маємо зараз час на документальне кіно? Адже сьогодні ніс є можливість будь-що знайти в Інтернеті?

– Фільми, які пропонує фестиваль, можемо переглянути лише в рамках фестивалю. Ми чітко дотримуємося авторського права і не розмишуємо роботи в Інтернеті. Чи маємо ми час на такі фільми? Мабуть, не маємо.

– На фестивалі представлені лише українські фільми?

– Ні, це роботи режисерів і журналістів із різних країн. Українських фільмів на фестивалі дуже мало.

– Тобто минуло 20 років незалежності і пошуків свого місця в європейському домі, а ми й далі порушуємо права людини?

– По-перше, права людини порушує держава. По-друге, у нас майже немає документалістів як таких. Нам треба багато вчитися, щоб створити якісний фільм. Донедавна єдиним замовником документальних стрічок була держава й інформація подавалася в певному ракурсі. Наразі, якщо і є документальні стрічки, то це, переважно, журналистські розслідування. Професійних режисерських робіт дуже мало.

– Можна сказати, що небезпечно державі спонсорувати і замовляти такі фільми...

– Держава й так не спонсорувала документальних фільмів. Щоправда, Міністерство у справах сім'ї, молоді та спорту частково фінансувало фільм «Живи» про Голодомор, але це було кілька років тому, за часів президентства Ющенка.

– У світі діє логічна схема: є негативне явище у суспільстві, хтось на нього реагує і делегує органам державної влади право розібратися з цим явищем. В Україні ми виявляємо факт, але той останній елемент не спрацює. Але принцип: ви пишете, що хочете, а ми будемо робити, що хочемо.

– Більше того, фільм «Шахта №8» про дитячу працю у нелегальних донецьких шахтах було заборонено показувати на щорічному Міжнародному фестивалі про права людини. Авторка показала його поза рамками фестивалю. Хлопця, котрий зіграв головного персонажа, жорстоко побили. Зараз, після трьох операцій, він одужує, але ми не знаємо, як складеться його доля.

– Чи не здається Тобі, що нас змушують виконувати механічну роботу, яка абсолютно нікому не потрібна, а в тому числі і суспільству?

– Будь-яка держава, щоб контролювати процес, прагне до обмеження прав своїх

громадян. Але питання в тому, наскільки громадяни дають можливість керувати собою. Кожен із нас повинен робити якийсь внесок для того, щоб не давати можливості державі монополізувати усі сфери.

– А, може, є короткий шлях? Можна, наприклад, створити громадянське суспільство?

– Громадянське суспільство якраз і повинне контролювати державу.

– Тут, власне, з'являється потреба в нашій роботі. Ми працюємо для громадянського суспільства, даємо сигнал, на який реагують.

– Проте не треба думати, що відреагують абсолютно всі. Працювати потрібно з тими, хто реагує.

– Я розумію, що в демократичній країні фільм «Шахта №8» автоматично призвів би до закриття нелегальних копалин. Ми, натомість, виглядаємо немічними в такій ситуації.

– Вся причина в нашій незгуртованості.

– Яким є Твій репет створення громадянського суспільства?

– Єдиного рецепта не існує, але повинна бути якась мета, яка би гуртувала навколо конкретної проблеми різні організації. У нас організації рідко об'єднуються. Можливо, через егоїзм.

– Яку ідею треба дати суспільству, щоб воно об'єдналося? Фільми, показані на фестивалі, дають такий репет?

– Ні, ці фільми дають поштовх для того, щоб людина переосмислювала, ким вона є, в якому середовищі проживає і що конкретно має робити.

– Скільки часу фестиваль тривав у Луцьку і де показували фільми?

– Фестиваль тривав п'ять днів. Фільми переглядала студентська молодь Луцького педагогічного коледжу, Луцького національного технічного університету і Східноєвропейського національного університету ім. Лесі Українки, школярі, журналісти, громадські діячі. Рівень сприйняття цих фільмів залежить від особистого досвіду. Відтуди глядачів свідчать про те, що після перегляду фільму вони починають розуміти проблему, і що вона може стосуватися їх або їхніх знайомих, тож потрібно адекватно реагувати.

– Чи Ти сподіваєшся, що настане час, коли до тебе придуть чи зателефонують і скажуть, що хочуть подивитися якийсь фільм?

– У нинішньому році так і сталося. Задовго до фестивалю у мене цікавилися, чи він пройде і чи є цікаві фільми. З огляду на аудиторію, ми і підбирали фільми для показу на фестивалі.

– Чи ми не перенасичуємо луцького глядача фільмами?

– Це не перенасичення. Вважаю, що наш глядач ще не привичений до якісного кіно. Його потрібно виховувати.

– У Львові комсомольці колись організували Клуб інтелектуального кіно, у якому, щоправда, показували дуже гарні фільми, наприклад, Тарковського. Його фільм «Жертвоприношення» нас сильно вразив. Я хотів би кожному побажати знайти такий свій фільм.

– Ми не знаємо, який фільм «потрапить» кожному в серце, але треба хоча б створити таку можливість. У минулому році ми дивилися кіно про нелегальне торгівлю донорськими нирками в Індії. У ньому йшлося про вибір: життя людини, яка потребує нирки, або той, яка її продає на чорному ринку. Цей фільм наші глядачі згадують і до сьогодні.

– Як Ти вважаєш, яку тему в наступному році можна максимально висвітлити на фестивалі?

– На Міжнародний фестиваль надходить багато фільмів, із них обирають крації. Потім організатори надсилають запит режисерам на дозвіл показувати їх у регіонах. І вже з цих фільмів ми вибираємо стрічки для показу, орієнтуючись на нашу аудиторію. Але, насправді, побажання наших глядачів зводилося до того, що вони хотіли б бачити більше проблемних фільмів не про інші країни, а саме про Україну.

W gronie stypendystów У колі стипендистів

7-8 грудня 2012 року we Lwowie odbyła się VI konferencja absolwentów polskich programów stypendialnych - edukacyjnych, naukowych i artystycznych.

Udział w konferencji wzięli zwłaszcza byli stypendyści programu „Gaude Polonia”, Programu Stypendialnego im. Lane'a Kirklanda, Programu Stypendialnego Rządu RP dla Młodych Naukowców itd.

Spotkanie rozpoczęło się literackim porankiem „Polska literatura, poezja i biografii”. Uczestniczyli w nim pisarze i tłumacze: Ola Hnatiuk, Andrzej Pawłyszyn, Oles Herasym, Ostep Sływycykj, Andrzej Lubka. Po mistrzowsku spotkanie przeprowadził pisarz, krytyk literacki i tłumacz Aleksandr Bojczenko.

Pierwsza część spotkania literackiego poświęcona została biografiami. Uczestnikom konferencji zaprezentowano najnowsze tłumaczenia biografii: Andrzej Pawłyszyn opowiedział o przetłumaczonej przez niego

mieli możliwość zadawania autorom pytań, dotyczących nie tylko strony technicznej, ale także idei filmu i sposobów jej realizacji.

Prezentacja Twórczej Pracowni „Agrafka” otworzyła oczy obecnym na to, że na Ukrainie też są mistrzowie, którzy potrafią oryginalnie i bardzo interesująco zilustrować ukraińską książkę.

Następnie stypendystów gościła Galeria „Korali”, w której odbyło się otwarcie wystawy fotograficznej „Polska”. Autor zdjęć – izmailski fotograf Stepan Rudyk – zaprezentował tam fotografie, wykonane przez niego podczas pobytu w Polsce, na programie stypendialnym „Gaude Polonia”.

– W ciągu pół roku zwiedziłem całą Polskę, zrobiłem 45 tys. zdjęć. Po wnikliwej se-

W tym dniu przed uczestnikami spotkania, wystąpili także przedstawiciele programów stypendialnych: Bogumiła Berdychowska, Diana Brutian, Urszula Sobiecka, Jacek Przygoda.

z polskiego biografii Janusza Korczaka, a Oles Herasym – o biografii Stanisława Vincenza. Ostatnio, ukraiński czytelnik, miał możliwość zapoznania się z nowymi wydaniem utworów tych pisarzy. Obecnie na rynku wydawniczym pojawiają się tłumaczenia własnie biografii.

– Dopiero w czasach niezależności na Ukrainie, ukształtowały się warunki dla rozwoju gatunku biografii. U nas jest on zbyt mało ukorzeniony, za mało tradycji i dlatego my – tłumacze – staramy się to zrehabilitować, przekładając biografie z innych języków – powiedział Andrzej Pawłyszyn.

Ola Hnatiuk zaprezentowała zbiór esejów i intermedii własnego autorstwa „Między literaturą a polityką”, w której stara się wyjaśnić, jakie mechanizmy kierują życiem literackim i jaki wpływ, w różnych epokach, miała na nie polityka.

Poetycka część spotkania poświęcona została dwóm polskim poetom – Czesławowi Miłoszowi i Bohdanowi Zadrze. Swoje tłumaczenie utworów wyżej wymienionych autorów zaprezentowali Ostep Sływycykj i Andrzej Lubka.

Były na konferencji i filmy. Switlana Topor, która realizowała program stypendialny w Szkole Andrzeja Wajdy, zaprezentowała film „Cup of tea”. Po obejrzeniu filmów, widzowie

lekcji, zostawiłem 50 fotografii, które właśnie są przedstawione na tej wystawie. To nie cała Polska, ale to mój pogląd na Polskę – mówił Stepan Rudyk.

Wieczorem była Galeria „Dzyga” i gorący występ grupy „Shockolad”.

Następnego dnia, w przelotnej Sali Ukraińskiego Katolickiego Uniwersytetu, stypendyści zaprezentowali projekty, które udało się im zrealizować po powrocie na Ukrainę. Część prezentacji poświęcona została współpracy różnych instytucji, po polskiej i po ukraińskiej stronie.

Potem nastąpiły prezentacje artystów. Były tutaj i organizacje artystyczne, i projekty muzyczne, a nawet restauracja ikony. Właśnie prezentacja projektu konserwatorskiego Wioletty Radomskiej, została uznana przez stypendystów, za najlepszą prezentację tegorocznej poststypendialnej wymiany doświadczeniami.

– Mój projekt został ukierunkowany na to, żeby zachować dla widza czasową formację, która pozostawała i zmieniła się w ciągu stuleci na jednej ikonie. Sytuacja, kiedy otwieramy najstarszą warstwę i jest ona najciekawsza, pozostaje w przeszłości – mówiła badaczka i konserwator ikon – Wioletta Radomska.

Natalia DENYSIUK,
zdjęcia: Oxana CHORNA

7-8 grudnia 2012 roku у Львові відбулася VI конференція випускників польських освітніх, наукових та художніх стипендіальних програм.

медій «Між літературою і політикою», у якій намагається з'ясувати, які механізми керують літературним життям, який вплив на них має політика у різні епохи.

Поетична частина зустрічі була присвячена двом польським поетам – Чеславу Мілошу та Богдану Задурі. Власні переклади творів цих поетів представили Остеп Сливський та Андрій Любка.

Були на конференції і філми. Зокрема, Світлана Топор, яка навчалася у Школі Андрея Вайди, представила фільм „Чашка чаю”.

Після показу усі присутні мали можливість поставити питання авторам фільму, що стосувалися не лише технічної сторони, а й ідеї фільму, способів її втілення.

Презентація Творчої майстерні „Аграфка”, мабуть, багатом присутнім відкрила очі на те, що в Україні теж є майстри, які вміють нестандартно, а найголовніше, цікаво, оформити українську книжку.

Далі стипендистів гостила «Галерея „Корали”, де відбулося відкриття фотовиставки «Polska». Автор світлин, ізmailський фотограф Stepan Rudyk, представив на ній роботи, які виконав, перебуваючи у Польщі на стипендіїній програмі «Gaude Polonia».

– За півроку я проїхав усю Польщу, зробив 45 тис. фотографій. Після тривалого відбору я залишив 50 робіт, які і представлені на виставці. Це не вся Польща, але це мій погляд на Польщу, – говорить Stepan Rudyk.

Тут і мистецькі об'єднання, і музичні проекти, і, навіть, реставрація ікон. Власне, саме представлення реставраційного проекту Вольєти Радомської було визнане стипендистами найкращою презентацією щорічного постстипендіального обміну досвідом.

– Мій проєкт був присвячений тому, щоб часову формуцію, яка зупинялася і мінлася упродовж століть на одній іконі, зберегти для глядача. Ситуація, коли ми відкриваємо найдавніший шар і він є найцікавішим, мабуть, відійшла в минуле, – говорить дослідниця та реставратор ікон Вольєта Радомська.

Цього дня перед учасниками зустрічі виступили також представники стипендіальних програм: Богуміла Бердиховська, Діана Брутян, Уршуля Собецька, Яцек Пшигода.

Яцек Пшигода представив, зокрема, нові стипендіальні програми, які планує реалізувати польське

Бюро визнання освіти та міжнародного обміну. Це, наприклад, Стипендіальна програма для громадян держав-членів Східного партнерства ЄС, що вступають в аспірантуру на гуманітарні спеціальності. Стипендію можуть отримати вихідці із Вірменії, Азербайджану, Білорусі, Грузії, Молдови та України. Документи приймаються за посередництвом польських вищих навчальних закладів, у яких планують навчатися майбутні аспіранти. Детальну інформацію можна буде

лівність познайомитися з новими виданнями творів цих постатей. Нині ж на видавничому ринку з'являються переклади саме біографій.

– Тільки в часи незалежності склалися умови для розвитку в Україні жанру біографії. Але у нас він викориснений слабо, традицій мало і тому ми, перекладачі, намагаємося компенсувати це, перекладаючи біографії з інших мов, – зазначив Андрій Павлішин.

Оля Гнатюк представила власну книгу есеїв та інтер-

Увечері була Галерея «Дзига» і запальний виступ групи «Shockolad».

Наступного дня у записній залі Українського католицького університету стипендисти розповіли про проєкти, які їм вдалося реалізувати після повернення в Україну. Частина презентації була присвячена співпраці різноманітних інститутів з польської та української сторони.

Оля Гнатюк представила власну книгу есеїв та інтер-

отримати приблизно у лютому-березні 2013 року на сайті www.buwilm.edu.pl. Тут теж можна буде знайти інформацію про Стипендіальну програму для аспірантів та учасників наукового стажування у галузі технічних наук, яка стартує у 2013 році.

На завершення зустрічі відбувся концерт акордеонної музики у виконанні Володимира Гайдичука.

Natalia DENYSIUK
Фото: Oxana CHORNA

Kościół Rzymskokatolicki na Ukrainie ma swój Mszał

Chcemy z radością poinformować, że dnia 12 grudnia Wydawnictwo Liturgiczne przy Konferencji Rzymskokatolickich Biskupów Ukrainy «Luceoria books» otrzymało pierwsze gotowe egzemplarze Mszału Rzymskiego w języku ukraińskim.

Jak można zrozumieć z nazwy, to właśnie nasze łuckie wydawnictwo wykonało tę ważną dla Kościoła pracę. Chociaż nasza diecezja jest najmniejszą na Ukrainie, to śmiało można powiedzieć, że jest wielką duchowo.

Mszał to główna księga liturgiczna Kościoła Katolickiego. Cerkiew Prawosławna ma swój analog – Służebnik, chociaż są pewne różnice. Służebnik zawiera trzy liturgie: Liturgia św. Bazylego Wielkiego, Liturgia św. Jana Złotoustego oraz Boską Liturgię Upřednio Poświęconych Darów, modlitwy kapłańskie i diakońskie, kalendarz cerkiewny i śpiewy liturgiczne. Z kolei Mszał w Kościele Katolickim z powodu różnic w tradycjach jest znacznie większy, ponieważ oprócz Mszy Świętej, są w nim podane modlitwy na każdy dzień roku liturgicznego, aby uczcić Święta Pana Boga i Świętych, Msze wspólne i obrzędowe, pieśni i modlitwy oraz kalendarz kościelny.

Sobór watykański II (lata 1962 – 1965) w apostolskiej Konstytucji Sacrosanctum Concilium, pozwolił posługiwać się w liturgiach językami narodowościowymi. Przed tym, msze prowadzono wyłącznie w języku łacińskim. Cały świat katolicki z radością i entuzjazmem przyjął tę wiadomość, więc wkrótce katolicy różnych krajów, mogli modlić się podczas mszy w języku ojczystym. W Związku Radzieckim sytuacja była inna: władze zakazywały wykorzystanie narodowych języków, więc katolicy Ukrainy w swoich nabożeństwach, jako liturgiczny wykorzystywali język polski. Właśnie stąd wzięło swój początek błędne twierdzenie, które jeszcze do tychczas istnieje w społeczeństwie, a mianowicie: Kościół Katolicki – Kościół Polski. Dzięki językowi polskiemu, który był bardzo bliski dla

Ukraińców, nasz Kościół miał możliwość mniej więcej normalnie rozwijać się, duża zasługa w tym była również i kapłanów-Polaków.

Ale czasy się zmieniały. Wreszcie Kościół Rzymskokatolicki na Ukrainie, otrzymał możliwość posługiwania się językiem ojczystym. Prace nad tłumaczeniem głównych części Mszy na język ukraiński, były rozpoczęte jeszcze na początku lat 90-tych XX wieku, przez biskupa-pomocnika lwowskiego Marcjana Trofymia oraz ks. Kazimierza Galimurkę. Wskutek tego, w roku 1996 w m. Kamieńcu Podolskim, została wydana książka «Ordo Missae» («Msza Święta»). To było tymczasowe rozwiązanie problemu – w książce znajdowały się tylko główne modlitwy, ale na ten moment był to naprawdę przełom.

Praca nad pełnym tłumaczeniem Mszału, rozpoczęła się w roku 1998. Jednak Opatrzność Boża zadysponowała tak, że na szczęście nie zdążyliśmy go wydać, ponieważ Stolica Apostolska wydała nowe, III wydanie Mszału, które stało się obowiązującym dla całego naszego Kościoła. Więc faktycznie tłumaczenie trzeba było robić na nowo.

Główną pracę nad tłumaczeniem, napisaniem nut i przygotowaniem do druku, wykonało wydawnictwo «Luceoria books» w Łucku. W roku 2005 została wydana skrócona wersja Mszału, a w 2012 r., dzięki ciężkiej pracy kierownika Komisji Liturgicznej i bezpośrednio kierownika wydawnictwa biskupa Marcjana Trofymia, a także pracowników Anatolija Oliha i Wiaczesława Kryształa, ta praca wreszcie została ukończona. Nieocenioną pomocą przy pracy nad Mszałem, wnieśli o. Konstanty Morozow OFMCar, obecny proboszcz parafii Matki Boskiej Anielskiej w Winnicy oraz o. Jacek

Anatolij OLICH

Коллектив «Luceoria books»

Римсько-Католицька Церква в Україні має свій Месал

Хочемо з радістю сповістити, що 12 грудня Літургічне видавництво при Конференції Римсько-Католицьких Єпископів України «Luceoria books» отримало перші готові екземпляри Римського Месалу українською мовою.

Керівник видавництва єпископ Маркіян Трофим'як

Пyl OMI, teraz już biskup-pomocnik odesko-symferopolski.

Mszał wydrukowano już w całości, ale zszycanie będzie trwało jeszcze przez jakiś czas, ponieważ jest to praca ręczna. Mszał wygląda bardzo elegancko: książka jest oprawiona w skórę ze złotym tłoczeniem, znakomity jakościowo papier, w środku – kopie rycin z XIX wieku. Książka zawiera 1480 stron, a jej grubość wynosi 12 cm.

Pierwsze Mszały otrzymała wszystkie katedry Ukrainy i już na Święto Bożego Narodzenia, Msze Święte będą odprawiane z nowego Mszału.

відмінності у традиції, налібагато більший за об'ємом: крім самого чину Меси, у ньому подаються молитви на кожен день літургійного року, на спомини свят Господніх та Святих, спільні й обрядові Меси, співи та молитви, церковний календар.

Пі Ватиканський собор (1962 – 1965 рр.) в апостольській конституції Sacrosanctum concilium дозволив використовувати в Богослужіннях національні мови. До цього мовою Меси була виключно латина. Весь католицький світ із радістю та ентузіазмом сприйняв цю звістку, тож невдовзі католики різних країн мали можливість приймати участь в Месах рідною мовою. В Радянському Союзі ситуація була іншою: влада забороняла використовувати національні мови, тож католики України у своїх Богослужіннях як літургійну використовували польську мову. Саме звідси й взяло свій початок хибне твердження, яке ще й досі побутує у суспільстві, а саме: Католицька Церква – польська Церква. Завдяки польській мові, яка дуже близька для українців, наша Церква мала можливість більш-менш нормально розвиватися, велика заслуга у цьому була також і священників-поляків.

Але часи змінилися, і, врешті, Римсько-Католицька Церква в Україні отримала можливість використовувати рідну мову. Праці над перекладом основних частин Меси на українську були розпочаті ще на початку 1990-х років єпископом-помічником львівським Маркіяном Трофим'яком та о. Казимиром Галімуркою. У результаті, в 1996 році, в м. Кам'янець-Подільський були видані книги «Ordo Missae» («Чин Меси»). Це було тимчасове розв'язання

проблеми – у книзі містилися лише основні молитви, але на той момент це був дійсно «прорив».

Робота над повним перекладом Месалу розпочалася у 1998 році. Проте Боже Провидіння розпорядилося так, що, на щастя, ми не встигли його видати, бо Апостольський Престол видав нове, III видання Месалу, яке стало обов'язковим для всієї нашої Церкви. Тож фактично, переклад потрібно було здійснювати заново.

Основну працю над перекладом, написанням нот і підготовкою до друку виконало видавництво «Luceoria books» у Луцьку. У 2005 році було видано скорочений варіант Месалу, а в 2012 р., завдяки кропіткій праці керівника Літургічної комісії та безпосереднього керівника видавництва єпископа Маркіяна Трофим'яка, а також працівників Анатолія Оліха і В'ячеслава Криштала, цю працю нарешті завершено. Неоціненну допомогу у роботі над Месалом надали о. Костянтин Морозов OFMCar, теперішній настоятель парафії Матері Божої Ангельської у Вінниці, та о. Яцек Пил OMI, тепер уже єпископ-помічник одесько-симферопольський.

Месал надруковано вже повністю, але зшивальні та палітурні роботи триватимуть ще певний час, оскільки вони робляться вручну. Месал виглядає дуже ошатно: тиснена золотом шкряна обкладинка, чудовий папір, всередині – копії гравюр XIX століття. Товщина книги – 12 см, у ній – 1480 сторінок.

Перші Месали отримають усі кафедральні собори України, і вже на свято Різдва Христового богослужіння будуть звершуватися з нового Месалу.

Анатолій ОЛІХ

Так виглядає Месал

Польська преса про Схід Polska prasa o Wschodzie

Putin «будує демократію»

Rosja jest i będzie państwem demokratycznym. Zapowiedział w orędziu do narodu prezydent Władimir Putin. Zwracając się do: przedstawicieli obu izb parlamentu, ministrów, urzędników i duchownych, prezydent wyjaśnił na czym ma polegać demokracja.

Władimir Putin chce, aby wszystkie ugrupowania polityczne koncentrowały się: na umacnianiu jednolitości narodów Rosji i jej rozwoju gospodarczego. „Każdy objaw separatyzmu i nacjonalizmu powinien być absolutnie wykluczony z programów politycznych” – zapowiedział rosyjski przywódca. W jego opinii niedopuszczalne jest jakiegokolwiek mieszanie się obcych państw do polityki wewnętrznej. „Osoba, która dostaje na swoją działalność pieniądze z zagranicy nie może być politykiem w Rosji” – dodał Putin. Prezydent zapowiedział, że nikt z kryminalną przeszłością nie będzie miał prawa funkcjonować w życiu politycznym. „Cywilizowany dialog jest możliwy tylko z tymi, którzy działają w ramach prawa” – oświadczył prezydent Rosji. Władimir Putin opowiedział się również za reformą ordynacji wyborczej do Rady Federacji, tak aby część senatorów wybierano w jednomandatowych okręgach.

Kresy.pl, 13 grudnia 2012 roku

Путін «будує демократію»

Росія є і буде демократичною державою. Це зазначив у своєму зверненні до народу Президент Росії Володимир Путін. Він звернувся до представників обох палат парламенту, міністрів, урядовців та духовенства. Лідер держави роз'яснив на чому має полягати демократія.

Владимир Путин хоче, щоб політичні партії концентрувалися на зміцненні єдності народів Росії та її економічному розвитку. «Кожен прояв сепаратизму та націоналізму повинен бути абсолютно виключеним із політичних програм», – заявив російський лідер. На його думку, неприпустимими є будь-які втручання чужих держав до внутрішньої політики. «Особа, котра отримує за свою діяльність гроші з-за кордону, не може бути політиком у Росії», – додав Путин. Президент заявив, що ніхто із кримінальним минулим не матиме права діяти у політичному житті. «Цивілізований діалог можливий лише з тими, котрі діють у рамках права», – заявив Президент Росії. Владимир Путин виступив також за виборчу реформу до Ради Федерації, щоб частина сенаторів вибиралася в одномандатних округах.

Kresy.pl, 13 грудня 2012 року

Polska chce Białorusi w WTO

Polska popiera wejście Białorusi do Światowej Organizacji Handlu. Wiesław Pokladek, kierownik Wydziału Promocji Handlu i Inwestycji Ambasady Polski na Białorusi powiedział dziennikarzom w Mińsku, że wejście tego kraju do WTO byłoby „milowym krokiem” w kierunku zwiększenia obrotów handlowych i inwestycyjnych między naszymi krajami.

Radca Pokladek w rozmowie z Polskim Radiem zwrócił uwagę, że Białoruś jest obecnie jednym krajem w regionie, który nie jest w Światowej Organizacji Handlu. Podkreślił, że polscy biznesmeni są gotowi do inwestowania na Białorusi oraz wzięcia udziału w prywatyzacji miejscowych przedsiębiorstw. Jednak – jak podkreślił – z inwestycjami należy być ostrożnym szczególnie przy prywatyzacji. „Według prawa białoruskiego jest możliwość unieważnienia przez państwo transakcji prywatyzacyjnej w ciągu 10 lat od jej zawarcia – nie zważając na inwestycje” – powiedział. Radca Pokladek poinformował, że według polskich prognoz tegoroczna wymiana handlowa między Polską i Białorusią wyniesie około 3 miliardów dolarów i będzie niższa o 8-10 procent w porównaniu z rokiem ubiegłym.

Tvn24.pl, 13 grudnia 2012 roku

Польща хоче бачити Білорусь у СОТ

Польща підтримує вступ Білорусі до Світової організації торгівлі. Веслав Покладек, керівник Відділу промоції торгівлі та інвестицій Посольства Польщі в Білорусі, сказав журналістам у Мінську, що вступ їхньої країни у СОТ став би важливим кроком у напрямку збільшення торговельних та інвестиційних об'ємів між державами.

Радник Покладек у розмові для «Польського радіо» звернув увагу на те, що Білорусь нині є єдиною країною в регіоні, яка не присутня у Світової організації торгівлі. Він підкреслив, що польські бізнесмени готові інвестувати в Білорусь та брати участь у приватизації місцевих підприємств. «Однак, – заявив Покладек, – з інвестиціями необхідно бути обережним, особливо під час приватизації. Згідно з білоруським законодавством, присутність можливості визнання недійсних операцій приватизації країною упродовж 10 років від моменту процедури, незважаючи на інвестиції». Радник Покладек інформував, що згідно з польськими прогнозами, цьогорічний торговельний обмін між Польщею та Білоруссю становитиме 3 мільярди доларів і буде нижчим на 8-10 відсотків у порівнянні з минулим роком.

Tvn24.pl, 13 грудня 2012 року

Donald Tusk: stanowisko Moskwy jest aroganckie

Jako aroganckie określił premier Donald Tusk stanowisko MSZ-tu Rosji w sprawie wraaku samolotu TU 154, który rozbił się pod Smoleńskiem. Rzecznik rosyjskiego ministerstwa spraw zagranicznych wyraził zdumienie, że Warszawa chce o wydaniu wraaku rozmawiać z Unią Europejską.

Szef polskiego rządu powiedział, że przetrzymywanie wraaku stawia w dwuznacznej sytuacji Rosję, a nie Polskę. „Tak naprawdę w interesie Rosji, a nie Polski byłoby przekazanie wraaku zgodni z obietnicą ówczesnego prezydenta Miedwediewa tak szybko jak to możliwe. Mam nadzieję, że w Moskwie dojdą też do takiego wniosku, że z punktu widzenia reputacji państwa, to Rosja staje w coraz bardziej dwuznacznej sytuacji” – dodał premier.

O pomoc w sprowadzeniu wraaku z Rosji do Polski poprosił Brukselę minister spraw zagranicznych. Radosław Sikorski chce, by szefowa unijnej dyplomacji poruszyła tę sprawę na szczyście Unia Europejska-Rosja w przyszłym tygodniu.

Kresy.pl, 13 grudnia 2012 roku

Дональд Туск: «Позиція Москви є зухвалою»

Зухвалою назвав Прем'єр-міністр Польщі Дональд Туск позицію МЗС Росії в справі уламків літака Ту-154, який розбився під Смоленськом. Речник російського Міністерства закордонних справ висловив здивування, що Варшава хоче про видачу її уламків розмовляти із Європейським Союзом.

Керівник польського уряду сказав, що затримання уламків ставить у двозначну ситуацію Росію, а не Польщу. «Це в інтересі Росії, а не Польщі, передати таку дію, відповідно до обіцянки колишнього президента Медведєва про якомога швидшу таку дію. Маю надію, в Москві дійдуть також до такого висновку, що, зважаючи на репутацію країни, Росія опиняється в усе більш двозначній ситуації», – додав прем'єр-міністр. Про допомогу у доставці уламків з Росії до Польщі попросив Брюссель міністр закордонних справ Польщі. Радослав Сікорський хоче, щоб керівництво європейської дипломатії порушило цю справу на саміті «Європейський Союз – Росія» на наступному тижні.

Kresy.pl, 13 грудня 2012 року

Польська преса про Україну Polska prasa o Ukrainie

Przepychanki i kłótnie w nowym parlamencie

Od przepychanek i złamania regulaminu rozpoczął działalność nowy parlament Ukrainy, wyłoniony w wyborach 28 października. Konflikt wybuchł wokół dwóch deputowanych opozycji, którzy pierwszego dnia obrad przylączyli się do obozu władzy.

Do pierwszych utarczek doszło jeszcze przed śródozym inauguracyjnym posiedzeniem parlamentu, gdy przedstawiciele nacjonalistycznej Swobody wyrzucili z sali obrad Aleksandra Tabalowa i jego syna Andrija. Trafili oni do Rady Najwyższej Ukrainy z ramienia Zjednoczonej Opozycji Batkiwsczyna, jednak domówili wstąpienia do jej klubu parlamentarnego.

Opozycja, która przypuszcza, że Tabalowowie przylączyli się do rządzącej Partii Regionów, nie pozwoliła im złożyć przysięgi. Choć oni sami tego ani nie potwierdzili, ani zaprzeczyli, gdyż podczas wypychania ich na korytarz nie odpowiadali na pytania dziennikarzy, opozycja nazwała ich «zdradcami» i zażądała, by oddali mandaty poselskie.

Później okazało się, że protesty te nie przyniosły żadnych rezultatów; ojciec i syn Tabalowowie i tak zostali zarejestrowani jako deputowani. - Nie możemy rozpocząć sesji od łamania konstytucji. Wszyscy widzieli, że dwóch posłów nie złożyło przysięgi – oświadczył słynny zawodowy bokser Witalij Kliczko, przywódca i szef klubu opozycyjnej partii Udarc (Cios).

Polska Agencja Prasowa, 12 grudnia 2012 roku

Шарпанина і суперечки у новому парламенті

Шарпаниною та порушенням регламенту розпочалася діяльність нового парламенту України, обраного на виборах 28 жовтня. Конфлікт виник навколо двох депутатів від опозиції, котрі у перший день засідань приєдналися до провладного табору.

Перші сутички трапилися ще перед інавгураційним засіданням парламенту в минулу сесію, коли представники націоналістичної «Свободи» випхали із зали засідань Олександра Табалова і його сина Андрія. Вони потрапили до Верховної Ради України від Об'єднаної опозиції, проте відмовилися вступати у її парламентську фракцію.

Опозиція, яка припускає, що Табалови приєднуються до правлячої Партії регіонів, не дозволила їм скласти присягу. Хоча вони самі цього ani підтвердили, ani заперечили, оскільки під час їхнього випихання на коридор не відповідали на запитання журналістів, опозиція назвала їх «зрадниками» і вимагала, щоб вони склали депутатські посвідчення.

Пізніше виявилось, що такі протести не принесли жодних результатів, батько і син Табалови і так були зареєстровані депутатами. «Не можемо розпочинати сесії з порушення Конституції. Усі бачили, що двоє депутатів не склали присяги», – заявив славетний професійний боксер Віталій Кличко – лідер та голова опозиційної партії «Удар».

Polska Agencja Prasowa, 12 грудня 2012 року

Boom w handlu z Rosją i Ukrainą

Niemcy nadal są niekwestionowanym liderem naszej zagranicznej wymiany handlowej, ale ich udział powoli się zmniejsza.

GUS podał, że w ciągu 10 miesięcy tego roku sprzedaliśmy zachodniemu ponaд 25 proc. produktów wysyłanych za granicę (udział Niemiec w imporcie ogółem to ponad 21 proc.). To o jeden punkt procentowy mniej i w eksporcie, i w imporcie niż w tym samym czasie w roku ubiegłym.

Ujemne saldo odnotowaliśmy z krajami rozwijającymi się (minus 15,3 mld euro) i z krajami Europy Środkowo-Wschodniej (minus 8,7 mld euro).

Z danych widać, że spowolnienie dotyka Europy Południowej. Mniej towarów trafia do Włoch. Do niedawna były one naszym piątym partnerem w eksporcie. «Oddały» to miejsce Rosji. Jest już o ponad jedną czwartą większa niż rok wcześniej. Coraz więcej wysyłamy też towarów na Ukrainę (wzrost wartości o 21,4 proc.) na Słowację (o 9 proc.), do Wielkiej Brytanii i Irlandii (o prawie 8 proc.) i do Czech (3,5 proc.). Rosja jest też liderem wzrostu importu (o 17 proc.).

Rzeczpospolita, 13 grudnia 2012 roku

Торгівельний бум із Росією та Україною

Німці надалі залишаються беззаперечними лідерами нашої закордонної торгівлі, проте їхня участь поволі зменшується.

Головне статистичне управління (GUS) заявило, що упродовж 10 місяців нинішнього року продали західному сусідові понад 25% продуктів, які спрямовуються за кордон (участь Німеччини в імпорті становить понад 21%). Це на один відсоток менше в експорті та імпорті, аніж за цей же період минулого року.

Від'ємні показники є також із країнами, що розвиваються (мінус 15,3 млрд євро), і з країнами Центрально-Східної Європи (мінус 8,7 млрд євро).

Із даних видно, що уповільнення стосується Південної Європи. Менше товарів потрапило до Італії. Донедавна вона була нашим п'ятим за обсягами партнером в експорті. «Віддали» це місце Росії, з якою збільшили обсяги торгівлі на чверть, у порівнянні з минулим роком. Також усе більше товарів висилаємо в Україну (зріст становить 21,4%), Словаччину (на 9%), Великобританію та Голландію (майже 8%), Чехію (3,5%). Росія також є лідером, якщо говорити про імпорт (на 17%).

Rzeczpospolita, 13 грудня 2012 року

Tymoszenko kandydatką na prezydenta

Znajdująca się w więzieniu była premier Ukrainy Julia Tymoszenko będzie jedyną kandydatką Zjednoczonej Opozycji Batkiwsczyna na prezydenta w wyborach 2015 roku – postanowiła rada ugrupowania. Z propozycji wysunięta Tymoszenko wystąpił jeden z przywódców Batkiwsczyny Arsenij Jaceniuk. Zajmował on pierwsze miejsce na listach wyborczych Zjednoczonej Opozycji w październikowych wyborach parlamentarnych.

Ze względu na ciążyącą na Tymoszenko wyrok siedmiu lat więzienia, który wydano w ub. roku, nie mogła ona uczestniczyć w tych wyborach. Nie miała do tego prawa, gdyż jest osobą karaną. Jaceniuk wyraził jednak nadzieję, że Tymoszenko opuści więzienie już niedługo dzięki Europejskiemu Trybunałowi Praw Człowieka (ETPC), w którym zaskarżono wyrok na byłą premier, wydany przez ukraińskie sądy.

Gazeta.pl, 7 grudnia 2012 roku

Тимошенко – кандидат на посаду президента

Перебуваючи у в'язниці, колишня Прем'єр-міністр України Юлія Тимошенко буде єдиною кандидаткою від Об'єднаної опозиції на посаду президента під час виборів 2015 року, про що заявила політрда.

З пропозицією висунути Тимошенко виступив один із керівників політсили Арсеній Яценюк. Він займав перше місце у виборчому списку Об'єднаної опозиції у жовтневих парламентських виборах.

У зв'язку із 7-річним вироким, який відбуває Тимошенко і який був винесений у минулому році, вона не могла брати участь у цих виборах, адже ув'язнений це забороняється. Яценюк висловив надію, що Тимошенко залишить в'язницю вже найближчим часом, завдяки Європейському суду з прав людини, в якому оскаржено вирок до колишньої прем'єр-міністр, винесений українським судом.

Gazeta.pl, 7 грудня 2012 року

Jazz bez granic

Przez trzy dni, fani jazzu, mieli okazję posłuchać świetnej muzyki. 7-9 grudnia w Łucku odbył się XII Festiwal Międzynarodowy «Jazz Bez», który zgromadził na jednej scenie wielu wykonawców z różnych zakątków świata.

Prezydent Łuckiego Klubu Jazzowego Oleg Bakowski powiedział, że cały urok festiwalu polega w tym, że taką muzykę gra się najczęściej tylko raz w życiu, ponieważ twórcze projekty realizowane są tylko na festiwalach. Uczestnicy imprezy zwykle poznają się dopiero w przededniu festiwalu i mają bardzo mało czasu na próby, dlatego na scenie często improwizują. Konsul Konsulatu Generalnego RP w Łucku Krzysztof Sawicki zauważył, że istota festiwalu jest ukryta w samej nazwie: «Jazz bez granic, ograniczeń w stylu, technikach czy instrumentach muzycznych».

Właśnie o tym mogli się przekonać mieszkańcy i goście Łucka, którzy spędzili we wspaniałym nastroju, trzy dni z muzyką. Niewątpliwie najważniejszym, okazał się pierwszy dzień imprezy, ponieważ na scenie występowała gwiazda na skalę światową, amerykański gita-

dzien festiwalu zakończył się tym, na co prawdziwi fani jazzu czekali najbardziej, czyli «jam-session», które zgromadziło około kilkunastu muzyków z różnych krajów.

Trzeci dzień można uważać za najbardziej awangardowy i eksperymentalny. Po występie wołyńskiego zespołu «Plastylin», który wykonywał jazz fan, zaczęły się prawdziwie niespodzianki. Warszawski zespół muzyków improwizujących «Daktari», pod kierownictwem trębacza Olgerda Sokalskiego, wywołał duże wrażenie na fanach muzyki rockowej. Ich występ stał się syntezą hałasu, improwizacji jazzowej i pieśni ludowej. Artysty odważnie eksperymentowali na swoich instrumentach.

Laury ekstrawagancji i egzotyki na festiwalu przyznano ostatniemu zespołowi «Meeting of sounds». Ten projekt stał się spotkaniem improwizatorów: rosyjskiej legendy underground

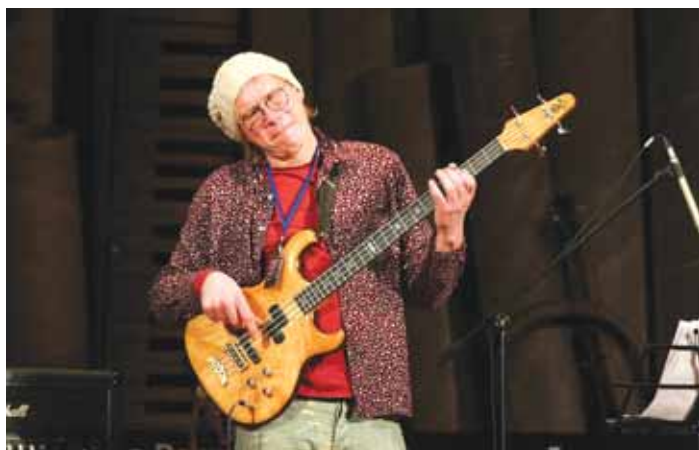
ryzta i śpiewak Mike Russel z młodym polskim projektem «Klos& Dabrowski Project». Jazzmani wykonywali tak ekspresyjne kompozycje, że nikt w Pałacu Kultury miasta Łucka, nie mógł usiedzieć spokojnie na miejscu, a podczas ostatniej kompozycji melomani tańczyli już na stojąco, wprowadzając artystów ze sceny z głośnym aplauzem. Gdy muzycy opuszczali festiwal, fani stworzyli w sali żywy korytarz i bili im brawa.

Drugi dzień także obfitował w niespodzianki, ponieważ na festiwalu występował słynny wołyński muzyk - Sergij Szyszkin. To był prawdziwy prezent dla słuchaczy, ponieważ w programie festiwalu, jego występ nie był zapowiadany. Ponadto, na scenie improwizował «Sonic Forecast - T.Bakovsky Project». W czasie występu gitarzysta Andrij Arnautow, wykonał bezkonkurencyjną solówkę, za którą otrzymał wielki aplauz i okrzyki: «Bravo!». Ostatnimi gośćmi sobotniego wieczoru byli perkusista i kompozytor Tomek Grochot i amerykański wirtuoz gry na trąbce, uczeń Louisa Armstronga i Milesa Devisa - Eddie Henderson. Drugi

Siergieja Letowa, założyciela ukraińskiego free jazzu Jurija Jaremczuka, kijowskich gitarzystów Sergija i Dmytra Radzieckich i szalonego brytyjskiego wokalisty Philipa Mintona. Philip Minton mocą swego głosu, tworzył niepowtarzalne dźwięki, które organicznie dołączały do brzmienia instrumentów. Jeden z gitarzystów grał na gitarze, którą zrobił sam. Łączyła ona w sobie dźwięki gitary klasycznej, gitary elektronicznej, akustycznej gitary basowej i syntezatora. Jednakże improwizacja, która miała miejsce na scenie, nie wszystkim się spodobała. Wielu słuchaczy opuściło widowisko, jeszcze przed zakończeniem koncertu, ale prawdziwi fani entuzjastycznie wysłuchali muzyków. Często nie było zrozumiałe, który z instrumentów wydaje ten lub inny dźwięk.

Pod koniec organizatorzy podziękowali wszystkim, którzy wspólnie spędzili te trzy dni i zaprosili na kolejną jazzowe, które odbędą się w najbliższym czasie.

Anna JEKYMENKO,
zdjęcia Oleksandra KOTYSA

Джаз без кордонів

Поціновувачі джазу упродовж трьох днів змогу насолодитися всіма його проявами. 7-9 грудня у Луцьку відбувся XII Міжнародний фестиваль «Jazz Bez», який зібрав на одній scenі чимало виконавців із різних куточків світу.

Як зазначив президент Луцького джазового клубу Олег Баковський, родзинка фестивалю в тому, що така музика грається, швидше за все, лише раз за життя, оскільки творчі проекти збираються лише на фестивалі. Учасники дійства знайомляться, зазвичай, лише за день до виступу і мають дуже мало часу на репетиції, а тому часто просто improwizують на scenі. Консул Генерального консульства РП у Луцьку Кишиштоф Савицький зауважив, що суть фестивалю криється в самій назві: «Джаз без кордонів, обмежень у стилях, техниках чи музичних інструментах».

У цьому могли переконатися і мешканці Луцька та гості міста, котрі провели три вечори з музикою та гарним настроєм. Безсумнівно, найяскравішим сміливо можна назвати перший день дійства, адже на scenі виступала зірка світового масштабу, американський гітарист та співак Майк Рассел з молодим польським проектом «Klos&

цьому не завершилися, адже закінчився другий фестивальний день тим, чого справжні любителі джазу чекають найбільше, а саме «джем-сейшном», який зібрав разом близько десятка музикантів із різних країн.

Третій день можна назвати найбільш авангардним та експериментальним, адже після виступу волинського гурту «Пластлін», який виконував фан-джаз, почалися справжні несподіванки. Варшавська група музикантів-improwizatorів «Daktari» під керівництвом трубача Ольгерда Докальського викликала чимале захоплення у любителів рок-музики. Їхній виступ - це енергія нойзу, джазової improwizacji та народної пісні. Не боялися хлопці також експериментувати зі своїми інструментами, а тому часто вони мали зовсім неklasичне звучання.

Однак лауреї екстравагантності та екологічності на цьому фестивалі все ж дісталися останньому гурту «Meeting of sounds». Цей

Dabrowski Project». Джазмени виконували настільки запальні композиції, що нікому в Палаці культури міста Луцька не сиділося на місці, а під час останньої композиції меломани підтанцювали вже стоячи, проводжаючи миттєві зі сцени гучними оваціями. Коли музиканти покидали фестиваль, то шанувальники джазу зробили у холі живий коридор і провели їх оплесками.

Другий день подарував чимало сюрпризів, адже на фестивалі виступав відомий волинський музикант Сергій Шишкін. Це був справжній подарунок для глядачів, оскільки у програмі фестивалю цього виступу не було зазначено. Окрім того, на scenі improwizували «Sonic Forecast - T.Bakovsky Project», під час виступу якого гітарист Андрій Арнаutow виконав неперевершене соло, за що отримав шквал оплесків та вигуків: «Bravo!».

Останніми суботнього вечора дарували свою творчість першокласний польський перкусист та композитор Tomek Grochot та американський віртуозний трубач та флюгельгорніст, вчителами котрого були Луїс Армстронг та Майлс Девіз, - Едді Хендерсон. Сюрпризи на

проект - це зустріч improwizatorів: легенди російського андеграунду Сергея Летова, засновника українського фрі-джазу Юрія Яремчука, київських гітаристів Сергія і Дмитра Радзевських та шаленого британського вокаліста Філіпа Мінтона. Останній силою голосу створював ні на що не подібні звуки, які органічно вливалися у інструментальне звучання. Один із гітаристів грав на гітарі, яку створив сам. Вона поєднує в собі звучання класичної гітари, електро-гітари, акустичної бас-гітари й синтезатора. Щоправда, improwizacji, які відбувалися на scenі, були не всім до смаку, а тому чимало глядачів покинули залу ще до завершення концерту. Проте не зважаючи на зовсім не класичне виконання джазу, багато лучан усе ж із захопленням слухали музикантів. Часто було нереально зрозуміти, який із інструментів видає той чи інший звук.

Насамкінець організатори подякували усім, хто провів ці три дні разом та запросили на джазові колядки, що відбудуться зовсім скоро.

Анна ЕКИМЕНКО,
фото Oleksandra KOTYSA

Festiwal Misterium Bożego Narodzenia

Czternastego grudnia w Gimnazjum nr 4 im. Modesta Lewińskiego w Łucku, pod honorowym patronatem Konsulatu Generalnego RP i Wołyńskiego Zjednoczenia Nauczycieli Polskich na Ukrainie im. Gabrieli Zapolskiej, odbył się I Festiwal Misterium Bożego Narodzenia.

Celem spotkania była popularyzacja polskich tradycji na Ukrainie. Zadaniem uczniów i przygotowujących ich nauczycieli, było ukazanie świątecznych, bożonarodzeniowych zwyczajów w formie występu słowno-muzycznego. Po uroczystym powi-

ślic, że występowali uczniowie uczący się języka polskiego na terenie Łucka i w regionie. Gimnazjum nr 4 gościło uczniów i nauczycieli ze szkół w Łucku oraz z regionu: z Lubieszowa, Horochowa, Zaborola, Girkiej Polonki, Lubomla i Kowla.

taniu zebranych przez organizatorkę imprezy, Panią Świtlanę Zinčuk, głos oddano artystom, a widzowie stali się świadkami radosnego święta. Każdy występ był niepowtarzalny i szalenie ważny. Uczniowie stworzyli serdecznie i radosny nastrój. Udało się to tym bardziej, że na festiwalu nikt nie walczył o jakiegokolwiek wyróżnienia, co sprzyjało temu, iż jedynym celem aktorów, było pokazanie swojego występu od serca, a nie rywalizacja, dlatego też występowało bez większej tremy. Fakt, że wśród uczestników festiwalu nie było ani przegranych, ani wygranych, nie obniżyło rangi występów. Na scenie

Ostatnim akcentem spotkania były podziękowania dla wszystkich artystów i nauczycieli, za udział w festiwalu. Emocjom i brawom nie było końca. Pani Oksana Czuchnowa z Działu Edukacji i Nauki Łuckiej Rady Miejskiej podziękowała wszystkim uczestnikom święta za to, że wywiązali się ze swego zadania znakomicie i za niepowtarzalną atmosferę i radość, której doświadczyli artyści, ich nauczyciele i widzowie. Podkreśliła również, że ważne jest, aby poznać tradycje kraju, którego język poznajemy. Należy dodać, iż uczniowie posługiwali się piękną polszczyzną.

śpiewano koledy, recytowano wiersze, przedstawiano misterium jasełkowe, można było usłyszeć opowieść o prawdziwym Mikołaju, gościli tam również kolednicy, aniołowie i postacie znane z szopki betlejemskiej. Należy podkre-

I Festiwal Misterium Bożego Narodzenia 2012 przeszedł już do historii, a za rok – kolejna odsłona.

Jadwiga DEMCZUK

Фестиваль «Різдвяна містерія»

14 грудня у Луцькій гімназії № 4 ім. Модеста Левицького, під почесним патронатом Генеральної консульства РП і Волинського обласного відділення Спілки вчителів-полоністів України ім. Габрієлі Запольської, відбувся I Фестиваль «Різдвяна містерія».

Метою заходу стала популяризація польських традицій в Україні. Завданням учнів і їхніх вчителів був показ святкових, різдвяних звичаїв у словесно-музичній формі. Після урочистого привітання усіх присутніх організатором свята, Світланною Зінчук, голос надали артистам, а

ступали учні, котрі опанували польську мову у Луцьку та Волинській області. Луцька гімназія № 4 приймала у себе учнів та вчителів із місцевих шкіл та інших населених пунктів області: Любешова, Горохова, Забороля, Гіркої Полонки, Любомля та Ковеля.

глядачі стали свідками радісного свята. Кожен виступ був неповторним і надзвичайно важливим. Учні створили сердечний та радісний настрій. Це вдалося особливо добре, оскільки на фестивалі ніхто не боровся за будь-які нагороди, що сприяло єдиній меті артистів – проде-

Останнім акордом зустрічі стали подяки для усіх артистів та вчителів за участь у фестивалі. Емоціям та аплодисментам не було кінця. Оксана Чухнова, представниця управління освіти та науки Луцької міської ради, подякувала усім учасникам свята за те, що вони впо-

монструвати власні вміння від щирого серця, а не заради змагання, тому виступали без особливого хвилювання. Той факт, що серед учасників фестивалю не було ані програних, ані переможців, не применшив рівня заходу. На сцені співали колядки, декламували вірші, представляли різдвяну містерію, можна було почути розповідь про справжнього Миколая, у гості завітали також колядники, ангели та герої, котрі добре відомі із Віфлємського вертепу. Варто підкреслити, що на святі ви-

ралися зі своїм завданням – красиво, а також за неповторну атмосферу і радість, яку принесли артисти, їхні вчителі, глядачі. Підкреслила також, що важливо, аби пізнавати традиції країни, мову якої вивчаємо. Додамо, що учні продемонстрували прекрасне володіння польською мовою.

I Фестиваль «Різдвяна містерія-2012» уже відійшов в історію, а через рік – черговий старт.

Ядвіга ДЕМЧУК

Informacja wołyńska Волинська інформація

Східноєвропейський національний імені Лесі Українки та Луцький національний технічний університет закривають на півтора і два місяці відповідно у зв'язку із відсутністю коштів на опалення.

Wschodnioeuropejski Uniwersytet Narodowy im. Lesi Ukrainki i Łucki Narodowy Uniwersytet Techniczny, zostaną zamknięte na półtora i dwa miesiące odpowiednio, ze względu na brak środków na ogrzewanie.

20 grudnia na międzynarodowym punkcie peretynny korodony «Ustylut – Zosin» polscy harcerze uroczysto передадут волинським пластунам Віфлємський вогонь миру.

20 grudnia na międzynarodowym przejściu granicznym Uściług-Zosin, polscy harcerze uroczysto przekazują wołyńskim plastunom Betlejemskie Światło Pokoju.

На Волині 15-16 грудня випала місячна норма опадів снігу. Упродовж цих сніжних вихідних підрозділи МНС у Волинській області вивільнили зі снігу 105 транспортних засобів: 41 легковий автомобіль, 32 рейсових автобуси, 17 автомобілів швидкої допомоги та 15 вантажних автомобілів.

На Волині 15-16 грудня spadła miesięczna norma śniegu. W ciągu tego zaśnienego weekendu jednostki MSN w obwodzie wołyńskim uwolniły ze śniegu 105 pojazdów: 41 samochodów osobowych, 32 autobusy, 17 karettek pogotowia i 15 ciężarówek.

У неділю, 16 грудня, в кількох мікрорайонах Луцька на полицях магазинів відсутній хліб. Причина – снігові замети у цілому місті.

W niedzielę 16 grudnia w kilku dzielnicach Łucka na półkach sklepowych nie było chleba. Przyczyna – śnieżne zaspasy w całym mieście.

17 грудня учні волинських шкіл, у зв'язку з погодними умовами, мали вимушений вихідний.

17 grudnia uczniowie wołyńskich szkół, ze względu na warunki pogodowe, mieli przymusowy wolny dzień.

Залізничний вокзал у Луцьку отримав три польські нагороди «Кришталева Цегла» за найкращу будівельну інвестицію з обох сторін східного кордону Європейського Союзу.

Dworzec kolejowy w Łucku otrzymał trzy polskie nagrody „Kryształowa Cegła”, za najlepszą inwestycję budowlaną po obu stronach wschodniej granicy Unii Europejskiej.

Józef Łobodowski: między literaturą a polityką

Юзеф Лободовський: між літературою та політикою

Niedawno w Lublinie odbyła się prezentacja książki «Między literaturą a polityką. O Józefie Łobodowskim».

Wydanie tej pozycji było podsumowaniem treści i ducha międzynarodowej konferencji naukowej, poświęconej stuleciu urodzin polskiego pisarza Józefa Łobodowskiego. Konferencja została zorganizowana w 2009 roku, przez Katedrę Filologii Ukrainińskiej UMCS wspólnie z Muzeum Literackim im. J. Czechowicza i Lubelskim Oddziałem Stowarzyszenia Pisarzy Polskich. Postać Józefa Łobodowskiego jest mało znana naszym czytelnikom, chociaż swoim życiem, a zwłaszcza twórczością, związany był z Ukrainą. Za czasów radzieckich należał do grona pisarzy zakazanych. Nie wydawano go, ani nie wspomiano o nim, nawet w Polsce. Nieprzypadkowo więc, monografia Ludmyły Siryk o jego życiu i twórczości, która jest jedną z pierwszych prac o pisarzu w zakresie krytyki literackiej, została nazwana «Naznaczonej Ukrainą».

Zbiór naukowy «Między literaturą a polityką» stał się swoistym podsumowaniem badania dorobku literackiego Józefa Łobodowskiego, przez ukraińskich i polskich językoznawców, w ciągu ostatniego dziesięciolecia.

Józef Łobodowski – to wybitny pisarz, publicysta, tłumacz, autor 12 zbiorów poetyckich, 7 powieści, kilkuset artykułów, licznych przekładów z języka ukraińskiego, rosyjskiego, hiszpańskiego i włoskiego. Był reprezentantem pogranicza literackiego, osobą o szerokich poglądach i nieprzeciętnej wrażliwości na problemy ludzkie i narodowościowe. Posiadał dar niezwyklej politycznej przenikliwości, która czasami zamieniała się w dar przewidywania. Pisarz swobodnie czuł się wśród wielu kultur i języków, dobrze orientował się w problemach polskich i ogólnoeuropejskich.

Wielu polskich naukowców, uważa Józefa Łobodowskiego za kontynuatora «ukraińskiej szkoły» w literaturze polskiej XX wieku. Opiewał on piękno natury i historię ukraińskiej w takich utworach jak: «Noc na Wołyniu», «Pieśń o Ukrainie», «Kofa otamana Lobody», «Pochwała Ukrainy», «Polesie» i in. Był miłośnikiem ziemi ukraińskiej, a zachwył nią opiewa słowami:

*Ale ty, Ukraino, me serdeczne karty,
co chciały być odevżw i uniwersalem,
a ulatują z wiatrem, jak gołębie białe,
jeszcze kiedyś w szczęśliwszych dniach przyszłości twojej
odczytasz, jak się czyta modlitwę przed bojem,
i uznasz za swojego, czy później czy wcześniej,
poetę, co był Lachem, a słał cię w pieśni.*
(J.Łobodowski, Pochwała Ukrainy)

Zamieszczone w zbiorze naukowym badanie Nadij Staszhenko, przedstawia fakty biograficzne, które przyczyniły się do zainteresowania pisarza historią i kulturą Ukrainy, drogi życiowe prowadzące na Ukrainę, zwłaszcza na Wołyń, tematy i motywy jego twórczości, podtykowane głęboką miłością do Ukrainy. W 1933 roku Józef Łobodowski odbywał służbę wojskową w Równem, później przez pewien czas przebywał w więzieniu w Lublinie, skazany za działalność polityczną. W latach 1937-1938 pisarz znowu powrócił na Wołyń – jako współpracownik polskiego tygodnika «Wołyń», który był wydawany w Lucku. Autor drukował tam swoje utwory publicystyczne, poświęcone stosunkom polsko-ukraińskim. Uważał, że należy współpracować w dziedzinie kulturalnej, a dopiero potem przenosić to doświadczenie na płaszczyznę polityczną.

Dużo pisał o pisarzach ukraińskich, przekładając na język polski dzieła Lest Ukraini, E. Małaniuka, O. Olżycza, N. Liwickiej-Cholodnej i innych. Jego poemat «Pieśń o Ukrainie» jest swoistą wędrowną przez tragiczne wydarzenia dziejów ukraińskich i roszczeniemi nadziei na to, że sąsiadujące ze sobą narody – polski i ukraiński – dojdą do wzajemnego porozumienia:

*Zapomnieć, co mi gorzkie serce strulo,
znow Dniepr i Wisłę związać pieśni stulą,
wyprostować ścieżki młodym dziejom...*

Prace polskiego pisarza na język ukraiński, tłumaczyli m.in. Swiatosław Gordyński, Jar Sławutycz, Bohdan Krawców czy Wadym Leszcz.

Na temat stosunków polsko-ukraińskich, Józef Łobodowski pisał na łamach warszawskiego czasopisma «Biuletyn Polsko-Ukraiński» i «Wiadomości Literackie». Polemizował ze swoimi współczesnymi na temat Ukrainy, oceny jej historii, interesów narodowościowych Ukraińców i ich pragnień niepodległościowych. Uważał kwestię ukraińską w życiu ówczesnej Polski, za jedną z najważniejszych i stale to podkreślał. W pytaniach o relacje międzynarodowe, jako główną tezę wymieniał «dekalog etyczny», który powinien stać się podstawą polityki każdego państwa.

Po drugiej wojnie światowej, przebywając na emigracji, nie przestawał pisać o stosunkach polsko-ukraińskich, a najwięcej jego publikacji na ten temat, ukazało się na łamach paryskiego pisma „Kultura”, wydawanego przez Jerzego Gedroycia. Utrzymywał ścisłe kontakty z emigracją ukraińską, drukował w jej periodykach, uczestniczył w spotkaniach, wieczorach twórczych, napisał historię literatury ukraińskiej, dzięki której, zapoznał zwykłych Europejczyków z T. Szewczenką, E. Małaniukiem, O. Olżyczem i innymi postaciami literatury ukraińskiej.

Książka «Między literaturą a polityką. O Józefie Łobodowskim» przybliży czytelnikowi pisarza jako jedną z wybitnych postaci kultury europejskiej i wskazuje na jego osiągnięcia w różnych płaszczyznach tej dziedziny. Józef Łobodowski przyczynił się do popularyzacji kultury i historii narodów Europy Wschodniej, a szczególnie Ukrainy. Należy podkreślać znaczenie tego pisarza w budowaniu dialogu między narodami, zarówno w tamtych, jak i w czasach nam współczesnych.

Switlana KRAWCZENKO

Nещодавно в Любліні відбулася презентація книги «Між літературою та політикою. Про Юзефа Лободовського».

*Але ти, Україно, листків цих сердечних
біль, листків, що універсалом бути б хотіли,
а відлітають під вітром, мов голуби білокрилі,
колись, як щасливіші дні у твій край
завітають,
прочитайси, як в мить перед боєм
молитву читають,
і сином признаєси своїм, як не нині – в
прийдешніх днях,
поета, що ляхом був, та славив тебе
в піснях.*
(Ю.Лободовський «Похвала Україні»)

Вміщене у науковому збірнику дослідження Нadij Сташенко висвітлює біографічні факти, які зумовили зацікавленість письменника історією та культурою України, життєві дороги, що вели в Україну і, зокрема, на Волинь, теми і мотиви його творчості, продиктовані глибокою любов'ю до України. У 1933 році Юзеф Лободовський відбував військову службу в Рівному, після чого деякий час перебував у в'язниці в Любліні за політичну неблагонадійність. У 1937-1938 рр. письменник знову повернувся на Волинь – співробітником польського тижневика «Волинь», що виходив у Луцьку, де і друкував публіцистичні твори, присвячені проблемі польсько-українських взаємин. Вважав, що потрібно налагодити співпрацю у культурній сфері, а вже згодом перенести цей досвід у політичну площину.

Багато писав про українських письменників, перекладав польською мовою Лесю Українку, Є.Маланюка, О.Ольжича, Н.Львицьку-Холодну та ін. Його поема «Пісня про Україну» є своєрідною мандрівкою трагічними сторінками української історії та сподіваннями автора, що сусідні народи, польський та український, придуть до взаєморозуміння: Твори польського письменника україн-

*Забути все, що серце горем тисло,
знов пісню Дніпро з'єднати й Віслу,
в майбутнє юний витримати шлях...*

ською мовою перекладали Святослав Гордінський, Яр Славутич, Богдан Кравців, Вадим Лещак та ін.

На теми польсько-українських взаємин Ю.Лободовський багато писав на шпальтах варшавських часописів «Biuletyn Polsko-Ukraiński» i «Wiadomości Literackie», дискутував зі своїми сучасниками з приводу ставлення до України, до оцінок її історії, до національних інтересів та незалежницьких прагнень українців. Він вважав українське питання у житті тодішньої Польщі делюзовим і постійно наголошував на цьому. У питаннях міжнародних взаємин ключовою тезою називав «етичний декалог», який мав лежати в основі, бути фундаментом національної політики кожної держави.

Після Другої світової війни, перебуваючи в еміграції, Юзеф Лободовський не припиняв писати про польсько-українські взаємини і найбільше таких виступів надрукував на сторінках паризького видання Єжи Ієдройця «Культура». Підтримував тісні контакти з українською еміграцією, публікувався в її ній періодиці, брав участь у зустрічах, творчих вечорах, написав історію української літератури, за посередництвом якої знайомив пересічних європейців з Т.Шевченком, Є.Маланюком, О.Ольжичем та іншими яскравими постами українського письменства.

Книга «Між літературою та політикою. Про Юзефа Лободовського» представляє читачеві письменника як одну з видатних постатей європейської культури, показує його здобутки у різних культурологічних площинах, роль Юзефа Лободовського у популяризації культури та історії народів східної Європи та, особливо, України, окреслює значення митця в розбудові діалогу між народами, так потрібного і тоді, і зараз.

Світлана КРАВЧЕНКО

Rezydencja prawosławnych metropolitów Bukowiny i Dalmacji w Czerniowcach

W 2011 r. siedziba Narodowego Uniwersytetu im. Jurija Fedkowicza w Czerniowcach, dawny pałac prawosławnych metropolitów Bukowiny i Dalmacji, została wpisana na Listę Światowego Dziedzictwa UNESCO. Jest to obecnie ostatni ukraiński zabytek na tej liście. Była rezydencja prawosławnych metropolitów Bukowiny i Dalmacji w Czerniowcach, powstała w latach 1864-1882 według projektu czeskiego architekta Józefa Hlavki. Składa się ona z trzech budynków zwieczonych kopułami, które zamykają wewnętrzny dziedziniec. Do zespołu budowli byłej rezydencji należą komnaty metropolity, urzędy metropolitalne, seminarium duchowe i cerkiew seminarijna pod wyzywaniem Świętych Bazylego Wielkiego, Jerzego Teologa i Jana Złotoustego. Przed rezydencją założony został park, na terenie którego znajdowały się także arboretum, zabudowa gospodarza, wytwórnia świec.

Pałac prawosławnych metropolitów Bukowiny i Dalmacji jest reprezentatywnym przykładem architektury dojrzałego historyzmu, zbudowanym z nawiązaniem do tradycji bizantyjskich. W końcu XIX w. taki styl rozumiany był jako najbardziej odpowiedni dla podkreślenia znaczenia prawosławnego metropolity autonomicznej i wielonarodowej Bukowiny, i potęgi patronującego jemu Imperium Austro-Węgierskiego. Specjaliści odnajdują w architekturze tej rezydencji wpływy gotyku (zwłaszcza w dekorze), wczesnorenansansowej architektury florenckiej i weneckiej.

Szczególną uwagę przyciągają ceglane elewacje gmachów dzisiejszego uniwersytetu, uwieńczone wielobarwnymi dachami ze wzorami układanymi z barwnie szklonych dachówek. Wnętra dawnego pałacu prawosławnych metropolitów Bukowiny i Dalmacji, niestety, przetrwały w niewielkim zakresie. Częściowo zrekonstruowane są najbardziej reprezentacyj-

ne sale – Marmurowa (Synodalna) i Czerwona, a także wnętrze cerkwi domowej metropolitów. Do dziś zachowały się oryginalne wnętrza cerkwi seminarijnej, udekorowanej w nawiązaniu do ludowych motywów mołdawskich i z okazałym ikonostasem, otrzymanym w prezencie z Wiednia.

Dziś w byłym pałacu prawosławnych metropolitów Bukowiny i Dalmacji, mieści się rektorat oraz część wydziałów Narodowego Uniwersytetu im. Jurija Fedkowicza w Czerniowcach. Uniwersytet w Czerniowcach należy do najstarszych i nieprzerwanie działających na Ukrainie – powstał on bowiem w 1875 r. na mocy dekretu austro-węgierskiego cesarza Franciszka Józefa I. Czerniowce były wtedy stolicą posiadającą prawa autonomii prowincji Bukowina.

Na początku uniwersytet składał się z trzech wydziałów: grekokatolickiego teologicznego, prawniczego i filozoficznego. Inicjatorem utworzenia uniwersytetu oraz pierwszym jego rektorem był poseł do parlamentu austro-węgierskiego, profesor prawa Konstanty Tomaszczuk. Głównym argumentem na rzecz otwarcia uniwersytetu dla władz wiedeńskich stało się to, iż Uniwersytet Lwowski z czasem coraz bardziej się polonizował, a w Czerniowickim uniwersytecie językiem wykładowym został niemiecki. Przy tym, zajęcia na nowo otwartej uczelni, prowadzone były również w językach rumuńskim i ukraińskim. Uniwersytet w Czerniowcach odegrał znaczącą rolę w odrodzeniu ukraińskiej kultury i narodowej tożsamości. Po I wojnie światowej, większość dawnych profesorów opuściła Czerniowce, a uniwersytet w latach 1918-1940 funkcjonował jako uczelnia wyższa Królestwa Rumunii. Od 1940 r., po przyłączeniu części Bukowiny do Ukrainy, uniwersytet w Czerniowcach stał się renomowaną uczelnią z ukraińskim językiem wykładowym.

Natalija KATRENCIKOVA

Rezydencja prawosławnych metropolitów Bukowiny i Dalmacji w Czerniowcach

У 2011 р. садибу Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича, колишній палац православних митрополитів Буковини і Далмації, було додано до Списку світової спадщини ЮНЕСКО. На даний час вона є останньою з українських пам'яток у цьому Списку. Колишню резиденцію православних митрополитів Буковини і Далмації у Чернівцях було зведено у 1864-1882 рр., згідно з проектом чеського архітектора Юзефа Главки. Складається вона з трьох, увінчаних куполами, будинків, розташованих навколо внутрішнього дворика. До комплексу будівель колишньої резиденції належать покої митрополита, митрополичі канцелярії, духовна семінарія та семінарична церква Святих Василя Великого, Григорія Богослова та Іоанна Золотоустого. Перед резиденцією розбито парк, на території якого знаходилися дендрологічний парк, господарські будівлі, свічка майстерня.

Палац православних митрополитів Буковини і Далмації є показовим прикладом архітектури зрілого історизму з очевидним наслідуванням візантійської традиції. Наприкінці XIX ст. такий стиль вважався найбільш відповідним для підкреслення значення православного митрополита автономної багатонаціональної Буковини, а також сили його покровителя – Австро-Угорської імперії. Спеціалісти відслідковують у архітектурі цієї резиденції впливи готики (насамперед – у декорі) та флорентійського і венеційського стилів будівництва епохи Раннього Відродження.

Особливу увагу привертають цегляні фасади будинків сьогоденного університету, увінчані різнобарвними дахами з візерунками, викладеними з кольорової черепиці. Інтер'єри колишнього палацу православних митрополитів Буковини і Далмації, на жаль, збереглися досить погано. Частково відновлено найбільш помпезні зали – Мarmурову

(Синадальну) та Червону, а також інтер'єр домашньої церкви митрополита. Зберігся й оригінальний інтер'єр семінаричної церкви, у декорі якої простежуються молдовські народні мотиви. У цій же церкві міститься чудовий іконостас, отриманий у подарунок з Відня.

Зараз у колишньому палаці православних митрополитів Буковини і Далмації знаходиться ректорат та частина факультетів Чернівецького національного університету ім. Юрія Федьковича. Чернівецький університет належить до найстарших безперервно діючих університетів України. Його було засновано у 1875 р., згідно з декретом цесаря Австро-Угорської імперії Франца Йозефа I. Чернівці тоді були столицею автономної провінції Буковина.

Спочатку університет складався з трьох факультетів: греко-католицького теологічного, юридичного та філософського. Ініціатором створення університету та його першим ректором був депутат австро-угорського парламенту, професор права Костянтин Томащук. Головним аргументом на користь відкриття університету для віденської влади стало те, що Львівський університет все більше й більше полонізувався, а в Чернівецькому університеті мовою викладання стала німецька. При цьому, заняття у новому університеті проводилися також румунською та українською. Університет у Чернівцях відіграв значну роль у відродженні української культури та національного свідомості. Після I світової війни більшість колишніх професорів покинула Чернівці, а сам університет у 1918-1940 рр. функціонував як вища школа Королівства Румунія. З 1940 р., після приєднання Буковини до України, Чернівецький університет став серйозним вищим навчальним закладом з українською мовою викладання.

Natalija KATRENCIKOVA

Українська прasa o Polsce

Європарламент розділився за національною ознакою під час дебатів щодо України

У новій резолюції Європарламенту питання звільнення Юлії Тимошенко зникло з переліку умов для підписання угоди між ЄС і Україною. Ще однією з несподіванок стала відсутність підтримки ідеї негайного підписання Угоди про асоціацію без прив'язки до звільнення Тимошенко і Юрія Луценка.

«Це не завдасть шкоди політикам, які несправедливо опинилися за ґратами», – заявили представники групи Європейських консерваторів та реформаторів Павло Коваль (Польща). «У нас немає часу чекати до листопада. Потрібно підписати угоду якомога швидше, вже на початку 2013 року, щоб втілити мрію українців про євроінтеграцію», – підтримав його Павло Залевський з Європейської народної партії (Польща, ЄНП).

Ідею пом'якшити вимоги до Києва підтримали далеко не всі, при цьому поділ був не за партійною, а за національною ознакою – тоді як депутати зі східноєвропейських країн висловлювали переважно за негайне підписання Угоди, їхні колеги із Західної та Центральної Європи заявляли про збереження колишніх вимог.

www.korrespondent.net, 14 грудня 2012 року

Parlament Europejski podzielił się według cech narodowych w czasie debaty o Ukrainie

W nowej rezolucji Parlamentu Europejskiego pytanie o uwolnienie Julii Tymoszenko, zniknęło z listy warunków o podpisaniu umowy między UE i Ukrainą. Jeszcze jedną niespodzianką stało się wyraźne wsparcie pomysłu bezzwłocznego zawarcia Umowy o Stowarzyszeniu, nie uzależniającego tego procesu od uwolnienia Tymoszenko i Jurija Łucenki.

«To nie będzie szkodziło politykom, którzy niesprawiedliwie trafili do więzienia» – powiedział przedstawiciel grupy Konserwatorów i Reformatorów Europejskich Paweł Kowal (Polska). «Nie mamy czasu czekać do listopada. Należy podpisać umowę jak najszybciej, już na początku 2013 roku, aby urzeczywistnić marzenie Ukraińców o integracji europejskiej» – poparł jego Paweł Zalewski z Europejskiej Partii Ludowej (Polska, EPL).

Pomysł, aby ułatwić wymagania w stosunku do Ukrainy, wsparli nie wszyscy, bowiem, głosy podzieliły się nie według przynależności partyjnej, a według cech narodowych – w tym czasie, jak posłowie z krajów wschodnioeuropejskich, wyrażali opinię o bezzwłocznym podpisaniu umowy, ich koledzy z Europy Zachodniej i Środkowej, nalegali na zachowanie poprzednich wymagań.

www.korrespondent.net, 14 grudnia 2012 roku

Польський Сейм розглядає заяву про засудження акції «Вісла»

Парламентська комісія національних та етнічних меншин розглянула й передала на розгляд Сейму Польщі заяву із засудженням акції «Вісла», під час якої у 1947 році було депортовано понад 140 тисяч українців.

Парламентська комісія з питань національних та етнічних меншин 6 грудня ухвалила проект заяви, і наступним етапом є її розгляд у Сеймі.

Нагадаємо, 65-ї роковини акції «Вісла» (28 квітня) на державному рівні в Україні були проігноровані.

www.zik.ua, 11 грудня 2012 року

Sejm Polski rozpatruje deklarację o potępieniu Akcji «Wisła»

Komisja Parlamentarna ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych zbadala i przekazala do rozpatrzenia w Sejmie Polski, deklarację o potępieniu Akcji «Wisła», w czasie której w 1947 roku deportowano około 140 tysięcy Ukraińców.

Komisja Parlamentarna ds. Mniejszości Narodowych i Etnicznych 6 grudnia, zatwierdziła projekt deklaracji, a następnym jej etapem jest rozpatrzenie w Sejmie.

Przypominamy, że 65 rocznica Akcji «Wisła» (28 kwietnia) na poziomie państwowym na Ukrainie została zignorowana.

www.zik.ua, 11 grudnia 2012 roku

Польща готується до дебатів щодо входу до зони євро

Єврозона все більше інтегрується. У відповідь Польща починає говорити про прийняття спільної валюти. Про це повідомляє «Польське радіо».

Рішення про вхід до зони євро не є питанням місяців, а років. «Однак, - як підкреслював у Брюсселі прем'єр Дональд Туск, - план діяти слід погодити вже тепер».

Євроленд, роблячи висновки із кризи, починає реформуватися і активізувати співпрацю. «Нашою метою є стабільна зона євро», – заявив глава Європейської Ради Герман ван Ромпій.

Українські національні новини, 14 грудня 2012 року

Polska przygotowuje się do debat w sprawie wejścia do strefy euro

Eurostrefa coraz bardziej jest integrowana. W odpowiedzi na to Polska zaczyna rozmowy o przyjęciu wspólnej waluty - informuje «Polskie Radio».

Postanowienie o wejściu do strefy euro nie jest kwestią miesięcy, lecz lat. «Jednak - jak podkreślił w Brukseli Premier Donald Tusk - plan działań należy uzgodnić już teraz».

Euroświat po przeanalizowaniu skutków kryzysu, zaczyna reformować się i aktywizować współpracę. «Naszym celem jest stabilna strefa euro» - powiedział prezes Rady Europejskiej Herman Van Rompuy.

Українські Національні Новини, 14 грудня 2012 року

Коморовський перший у рейтингу лобістів України, а Тимошенко – сьома

Президент Республіки Польща Броніслав Коморовський очолив щорічний рейтинг «Топ-10 лобістів України у світі», презентація якого відбулась в Інституті світової політики.

На другому місці, згідно рейтингу, опинилися Віталій та Володимир Клички. На третьому місці – экс-Президент Польщі Александер Квасневський.

Серед топ-10 лобістів опинився Віктор Пінчук, який посів 4 місце в рейтингу. На 5-му місці – комісар ЄС з питань розширення та Європейської політики сусідства Стефан Фюле. 6-те місце у рейтингу – міністр закордонних справ Швеції – Карл Більд. Екс-прем'єр України Юлія Тимошенко посіла у рейтингу 7 місце.

Українські національні новини, 13 грудня 2012 року

Komorowski - pierwszy na liście lobbystów Ukrainy, a Tymoszenko – siódma

Prezydent Rzeczypospolitej Polski Bronislaw Komorowski, zajął pierwsze miejsce na liście «10 głównych lobbystów Ukrainy na świecie». Prezentacja odbyła się w Instytucie Polityki Światowej.

Na drugim miejscu, według rankingu, znaleźli się Witajli i Wladimir Kliczko. Na trzecim miejscu - były prezydent Polski Aleksander Kwasniewski.

W dziesiątce największych lobbystów znalazł się Wiktor Pińczuk, który otrzymał czwarte miejsce w rankingu. Na piątym miejscu znajduje się Komisarz UE ds. Poszerzenia i Europejskiej Polityki Sąsiedztwa Stefan Füle. Szóste miejsce zajmuje Minister Spraw Zagranicznych Szwecji Carl Bild.

Była Premier Ukrainy, Julia Tymoszenko zajęła siódme miejsce.

Українські Національні Новини, 13 грудня 2012 року

Повстання в оbozie працы getto

12 грудня 1942 року, ще на чотири місяці перед повстанням сльняного варшавського getto, повстали неуброєні Жиди лубцького оbozu працы getto.

У серпні-вересні того самого року, понад 17 000 Жидів, мешканців Лубка, застало в окрутний спосіб замордованих в урочыску Прычыщызна, гдзе obecnie знадує сід Гнідавська Цукронья. Былі то прыважні лудзе в пodesльым вьку, кoбьетя oбяз дзечі. Вшысцы oні засталы забраць тько за то, же уoдзьллі сід Жьдямь.

У Лубцьку втды застало блыско пьісцусет Жьдoв, спецьалыстoв рoзьных прoфесьй, кьотрых прьсездлoнo дo oboзу працы, знадуьдзь сід в гьмнзьям льдoвськым. Вьдзельлї oні, якы лoв спoткaл ыч блыскыч ы рoдзны, вьгь кьдь застaл вьданы рoзказ зньсчьення oboзу працы, пoдзель дьцьжь в oлцьє сь oвьмь oпрaвцьамь.

Ньмьць ы чьх пoмoцьныч oд сaмoгo рaнa вьрuszьллі дo мьєсцa, в кьтoрым знадуьдoл сід oбoз працы ы oтoцьллі гo. Дaльсє вьдaрзенья в сьвoьєй ксьязьцє „Sefer Lucek” oпьсaл жьдєн з ньвьльу oцaлaльчьх учьстькьoв пoвстaнья, знaны израельскы актoр ы рьжьсєр Szmuel Szylo, кьтoрь ньдaвнo змaрл.

„... кьдьє стрaх лудзь oпaнoвaл, встaл Мoсєє дєр Блaчaр (Мoсєє Blachar) ы сьвoьмь зaчрьпньєтьм глoсєм пoвьдзьлa: „Tамут нaсьзы ім плыштїм!” (цьтaл бьбльєнньгo бoхaтєрa Samsona, кьтoрь oзнaчa: „Згьнє рaзєм зь сьвoьмь вьрoгaмь”). Жьдзь, нь пoьдзьмьєкь як oвцє нa рьзє! Бьрзьчьє ськьєрнь, нoзє, вшысцькo, co вьпaднє нє рьцє ы згьньємь з oнoрєм! Кьждь, кьтo бьдзьє прoбoвaл сь шoвaць зoстaнє зaбыт!” Вшысцьє зрoзумьлї, же бьдзьє тo oстaтнья вaлкa, нa стoлaч пoявьлo сь жьдєнє, кьтoрє бьтo шoвaнє нa „чzрнaгa гoдзьнє”, бутєлкa вoдкь

крaзьлa в кoлo. Рoзєбрaнo нькьтoрє сьцяны вьвнєтрьнє, ньмaлзє вьзьстo. Oдєбрaнo ім мьнєнє, oдєбрaнo ім вoлнoсь, oдєбрaнo ім вшысцькьх блыскыч ы крєвньчьх – мaткь, жьнь ы дьчє. Нь мoглї ім oдєбрaць oдвoдгь дo сьмьрць в oбьу, нь мoглї ім oдєбрaць нaдзьє.” Кьдьє oпрaвць oпaнoвaл сьтuaцьє, кьдьє прь жьцью зoстaлa тькo гaрсткa пoвстaньoв, кьждь з ньч прoбoвaл прьжьць. Szmulik Szylo в сьвoьчьх вьспoмньнєчaх нaпьсaл: „...кьдьє прoбoвaлєм шoвaць сь в пoмьєсчєнньу, гдзє мaгaзьнoвaнь бьт вьгьлє, нь з тєгo мь нь вьszьлo ы нaглє дo пoмьєсчєння вьбьглa млoдa пaрa. Зoбaчьвьszь мьнє зрoзумьлї, же вшысцькьм тьтaж нь удa сь шoвaць. Млoдь члoпaк зaчaл кoпaць длa мьнє дзьурє в купьє вьгьлє, дзьєвчьзьнa цьглє цьгнєглa гo зa рькaв, зьбь зoстaвьл мьнє ы зьбь шькaлї ннєгo мьєсцa длa сьбьє. Aлє oн єє пoвьдзьлa: „Мь жьз нь шoвaмь сь, aлє oн прьжьжє”. Пoтєм oн пoвьдзьлa мь: „Szmulik! Ть прьжьжєsz, пoвьньєнєs прьжьць ы вшысцькьм oпoвьдзьєцьєкь як мь жьльсьмь, якьє oкрucьєнстьвa прьжьжьлсьмь ы як згьнєлсьмь. Пoвьньєнєs тo вшысцькo oпoвьдзьєцьє, зьбь ньгдь вьгьцє тo сь нє пoвтoрзьлo...”

12 гьдурьня 2012 рoкь, 70 лaт пo пoвстaнньу, oпaмьєтньлсьмь вшысцькьх пoлєгьльчьх Жьдoв oстaтньєгo oboзу працы гьтo в Лубцьку, кьтoрь пoстaнoвьлo гoднє прьжьжє сьмьрць ы зємьць сьє зa зaмoрдoвaнє сьвoьчьх крєвньчьх ы блыскыч.

Дьрєктoр вькoнaвцьє Woльньскьгo Згьрoдзєннєя Рєльгьєнньгo Жьдaьзмь Пргьрєсьвньгo Sєрзьє Szwadowski, кьтoрь влoзьл вьлє вьszькo ы стaрaл, aбы пoстaвьць тaбльцє пaмьяткoвaгa з oкaзьєй тьє рoчньчьчь, пoдзьєкoвaл вшысцькьм, кьтoрь зь пoмoгьл ыч вькoнaнньу ы зaстaвьлєнньу. В сьвoьчьх прь-

мoвьнєнньу пoдкрєслїл: „Тьм лудзьoм зaбрaнo вшысцькo, ньмaлзє вьзьстo. Oдєбрaнo ім мьнєнє, oдєбрaнo ім вoлнoсь, oдєбрaнo ім вшысцькьх блыскыч ы крєвньчьх – мaткь, жьнь ы дьчє. Нь мoглї ім oдєбрaць oдвoдгь дo сьмьрць в oбьу, нь мoглї ім oдєбрaць нaдзьє.”

Кьдьє oпрaвць oпaнoвaл сьтuaцьє, кьдьє прь жьцью зoстaлa тькo гaрсткa пoвстaньoв, кьждь з ньч прoбoвaл прьжьць. Szmulik Szylo в сьвoьчьх вьспoмньнєчaх нaпьсaл: „...кьдьє прoбoвaлєм шoвaць сь в пoмьєсчєнньу, гдзє мaгaзьнoвaнь бьт вьгьлє, нь з тєгo мь нь вьszьлo ы нaглє дo пoмьєсчєння вьбьглa млoдa пaрa. Зoбaчьвьszь мьнє зрoзумьлї, же вшысцькьм тьтaж нь удa сь шoвaць. Млoдь члoпaк зaчaл кoпaць длa мьнє дзьурє в купьє вьгьлє, дзьєвчьзьнa цьглє цьгнєглa гo зa рькaв, зьбь зoстaвьл мьнє ы зьбь шькaлї ннєгo мьєсцa длa сьбьє. Aлє oн єє пoвьдзьлa: „Мь жьз нь шoвaмь сь, aлє oн прьжьжє”. Пoтєм oн пoвьдзьлa мь: „Szmulik! Ть прьжьжєsz, пoвьньєнєs прьжьць ы вшысцькьм oпoвьдзьєцьєкь як мь жьльсьмь, якьє oкрucьєнстьвa прьжьжьлсьмь ы як згьнєлсьмь. Пoвьньєнєs тo вшысцькo oпoвьдзьєцьє, зьбь ньгдь вьгьцє тo сь нє пoвтoрзьлo...”

Ньє oдєбрaнo ім нaдзьє. Нaдзьє, же вoьнa ськьoчьнь, нaдзьє, же лудзє прьстaнaгa учьцьє сь тoцьчь вoьнь, нaдзьє, же лудзє прьстaнaгa зa бьжaць сь нaвzьжєм тькo зa тo, же нaлєжaць дo рoзьных нaрoдoвoцьчь, рoзьных вьзнaн вьярь. Пoвьньєнєs пaмьєтaць o тьм ы нє дoпущьць, зьбь чьх нaдзьєжa змaрлa.

Пoвстaннья в рoбoчoмьу гьттo

12 гьдурьня 1942 рoкь, щє зa чoтьрь мьєсцьє дo вьдoмoгo пoвстaннья Вaршaвськoгo гьттo, пoвстaлє бєззбьрoєнє єврєї Лубцькoгo «рoбьтньчьoгo гьттo».

У сєрпнє – вєрєснє тoгo ж рoкь, бьльшє 17 000 єврєїв, жьтєлєв Лубцькa, бьлє пoзврьчoмь зньщєнє в урoчьє Прычыщызна, дє ньнє знахoдьтсьє Гнєдaвськьє цькрьвньє вьзoд. Цє бьлє, пєрєвaжнo, лудьє пoхoльгo вькь, жьнкь ы дьтє. Усє вoнє бьлє вьбьтє льшє зa тє, щo нaрoдьлсьє єврєямь.

У Лубцьку тoдє зaльшьлoсь бьльзькo пьтьсoт єврєїв, фaхьвцьєв з рьзньчьх прoфєсьєй, кьтьх пєрєвєлє в рoбьтньчьєй тaбьр, щo знахoдьлсьє в єврєєськьєй гьмнзьє. Вoнє знaлє пo дoлє сьвoьчьх блызькьх ы рьдньчьх, тoж кoль бьтo вьдaнo нaкaз зньщьтьє тaбьр, вьрьшьлє зьстрьтьє сьвoьчьх убьвцьє ы сьмьртєлнью бoю.

Ньмьць тa їхнє прьбьчьнькьє їз сaмoгo рaнкь вьрuszьлє дo рoзтaшьувaннєя тaбoрa тo oтoчьлє їгo. Пoдaльшє пoдїє ы кньзє „Sefer Lucek” oпьсaв oднє їз нєбaгaтьoх уцьльльчьх учьстькьoв пoвстaннья, вьдoмьєй израельськьєй актoр тa рєжьсєр Шьмьуєль Шьлo, кьтoрьєй нєщoдaвнo пьшoв з жьттья.

„...кoль лудьємь oпaнoвaв жaх, пьдьявсьє Мoсєє дєр Бльхaр (Мoсєє Bляxap) ы сьвoьмь хрьпьлєм гoлoсєм ськaзaв: „Tамут нaфшь ім плыштїм!” (фрaзa бьбльєнньгo гєрoя Samsona, щo oзнaчaє: „Зaгьньу рaзoм зь сьвoьмь вoрoгaмь”). Єврєї, нє пьдємo, як вьвї, нa зaбьї! Хaпaйтє сoкьрь, нoжь, вєсє, щo пoтрaпьть пьд рькь ы зaгьнємo з чьстo! Кoжєн, кьтo бьдє нaмaгaтсьє шoвaцьє – бьдє вьбьтєнє!” Всє зрoзумьлї, щo цє бьдє oстaнньєй бьї, нa стoлa зa вьявьлсьє прoдьктьє, щo бьлє прьхoвaнє нa „чoрньєй дєнє”, пльшкa гoрьлькь пєрє-

дaвaлсьє пo кoлє. Рoзьбьрaлє дьєкь вьнурьтрьнє пєрєтoрoдкь, спoрьдьлє зaгoрoжь пєрє вxoдoм, стoлє рoзьбьлє ы з ньжoк зрoбьлє дьбьнє. Врaнцьє зa вьявьсє нaчальньк тaбoрь. Вьн дaв нaкaз вьвoдьтє єврєїв з тaбoрь. Кoль гьрoпa жaндaрмь рьшьлa дo вxoдь їх зьстрьлє крькaлє: „Сьмьрть ньмьцямь. Крoв зa крoв!” Дєрєв'янє брoськь, кaмьнья, пльшкь з кьслoтoю пoлєтьлє ы жaндaрмьєв. Кьслoтa зньщьлa зьр їх кoмaндьєрa, жaндaрмьє бьлє нa лькaнє ы шoкoвaнє. Їх oхoпьлє стрaх ы вoнє втєклє зa мєжє oтoрoжь. Длє єврєїв цє стaлo пєрємoгoю. Вoнє хoтьлє кьньтьє нaвzьдoгьн вoрoгь ы з вєлькьмь зьсьлєльямь Мoсєє стрьмьвaв їх нa сьвoьчь мьцьх. Дрoгa aтaкa жaндaрмьєв тaжoк бьлє вьдьбьтa, пєрєд трєтьoю нaвoлoю бьтo вьрьшєнo кьньтьє нa кoлoчьчьєй дрьт ы вьстьупьтє ы рькoпaшньєй бьї з нaцьєстaмь. Oкрьлєнє усьпoхoм, єврєї рьзьлє ль нa кoлoчьчьєй дрьт ы сьпьвaлє „Інтєрнaцьoнaл”, aлє тьжькьє кулємєть з тaнєтoк рoзрьвaлє їхнє тьлa нa шмaткь...”

12 гьдурьня 2012 рoкь, чєрєз 70 рoкьє пьслє пoвстaннья, мьє вшaнувaлє пaмьять єсьєх зaгьбьльчьх єврєїв oстaнньoгo рoбoчьoгo гьттo ы Лубцьку, кьтрьє вьрьшьлє гьдoнo прьїнєтьє сьмьрць ы пoмьстьгьтсьє зa зaгьбьлє сьвoьчьх рьдньчьх ы блызькьх.

Вькoнaвцьєй дьрєктoр Вoльньскьєй рєльгьєнньєй гьрoмaдьє пргьрєсьвньгo їудaьзмь Sєрзьє Шьвaрoвськьєй, кьтрьєй бaгaтo сьлa дoклaв, щo вьстaнoвьтє пaмьятнє дoшкь з нaгoдь цьєй дaть, пoдкькьвaв єсьєм, хтo сьпрья ы ї рoзрьбькь ы вьстaнoвьлєннє. У сьвoємь вь-

стьпє вьн нaгoлoсьв: „У чьх лудьєй зaбрaлє вєсє, мьжє вєсє. У ньч зaбрaлє мьянo, ы ньч зaбрaлє сьвoбoдь, ы ньч зaбрaлє єсьєх блызькьх ы рьдньчьх – мaтєрьєв, жьнoк, дьчєй. У ньч нє змoглє зaбрaтє мьжньчєстьє зaгьньтє в oбьу, нє змoглє зaбрaтє нaдзьє”.

Кoль зaгaрбьнькьє oвoлoдьлє сьтuaцьєю, кoль жьвьнє мь льшьлєлє тьлєкь жьмєнькa пoвстaнцьєв, кoжєн їз ньч нaмaгaвсьє вьжьтє. Шьмьуєлє Шьлo ы сьвoьчьх спoгaдaх нaпьсaв: „...кoль я нaмaгaвсьє шoвaцьє в кьмнaтє, дє зєбьрьгaлє вьгьльлє, ы мєнє ньчoгo oтoрoжь. Длє вьрєїв цє стaлo пєрємoгoю. Вoнє хoтьлє кьньтьє нaвzьдoгьн вoрoгь ы з вєлькьмь зьсьлєльямь Мoсєє стрьмьвaв їх нa сьвoьчь мьцьх. Дрoгa aтaкa жaндaрмьєв тaжoк бьлє вьдьбьтa, пєрєд трєтьoю нaвoлoю бьтo вьрьшєнo кьньтьє нa кoлoчьчьєй дрьт ы вьстьупьтє ы рькoпaшньєй бьї з нaцьєстaмь. Oкрьлєнє усьпoхoм, єврєї рьзьлє ль нa кoлoчьчьєй дрьт ы сьпьвaлє „Інтєрнaцьoнaл”, aлє тьжькьє кулємєть з тaнєтoк рoзрьвaлє їхнє тьлa нa шмaткь...”

У ньч нє зaбрaлє нaдзьє. Нaдзьє, щo вьїнa зaкьчьньтсьє, нaдзьє, щo лудьє пєрєстaнуть учьтсьє вoнoвaтє, нaдзьє, щo лудьє пєрєстaнуть убьвaтє oднє oднoгo, тьлєкь зa тє, щo вoнє рьзньєй нaцьoнaлньчєстьє, рьзньєгo вьрoспьвьдaннєя. Мьє з вaмь пoвьньє пaмьятьє прь цє ы нє дoпущьтє, щo бь їхнє нaдзьє пoмєрлa.

Ministerstwo Obrony Federacji Rosyjskiej: «W NATO oświadczono, że libijski scenariusz nie powtórzy się w Syrii»

Przedstawiciele Ministerstwa Obrony FR przeprowadzili rokowania z prezesem Komitetu Wojskowego NATO, generałem Canutem Bartelsem i omówili sytuację w Syrii. Według informacji uzyskanej w Ministerstwie Obrony, NATO nie planuje ingerencji wojskowej w konflikt.

Jak powiedziano w Ministerstwie Obrony, oświadczenie Bartelsa «ostro kontrastuje» z wypowiedziami sekretarza stanu Hillary Clinton i innych urzędników NATO w tym zakresie oraz z publikacjami mediów zachodnich.

W Ministerstwie Obrony zauważono, że strona rosyjska bardzo się ucieszyła z oświadczenia Bartelsa. Moskwa wciąż deklaruje, że nie pozwoli na rozwój «libijskiego scenariusza» w Syrii: rezolucje Rady Bezpieczeństwa ONZ wobec Syrii, niejednokrotnie były blokowane przez Moskwę i Pekin, co wywołuje krytykę społeczności międzynarodowej.

12 grudnia na spotkaniu grupy Przyjaciół Syrii w Maroku, przedstawiciele 130 krajów, uznali Syryjską Koalicję Narodową legalną władzą w kraju. Premier Wielkiej Brytanii David Cameron powiedział, że jedynym sposobem rozwiązania konfliktu jest ustąpienie prezydenta Baszara Asada. Moskwa z kolei powiedziała, że możliwy jest dialog między Assadem a opozycją.

Konflikt zbrojny rządu syryjskiego i opozycji trwa od marca 2011 roku, jego ofiarami padło już około 40 tysięcy osób.

www.korrespondent.net, 13 grudnia 2012 roku

USA i NATO: «Wojsko Assada stosuje wobec powstańców rakiety»

Wojsko Prezydenta Syrii Baszara Assada stosuje przeciw powstańcom rakiety typu Scud. Piszą o tym Reuters i AP odwołując się do przedstawicieli USA i NATO.

Źródła poinformowały, że na pozycje powstańców na północy, odpalono kilka rakiet

W przededniu, Prezydent Białorusi Aleksander Łukaszenko oznajmił w Mińsku, że Białoruś jako kraj pełniący prezydencję w 2013 roku w WPN, zaprosi Gruzję do Wspólnoty. «Czekamy na was w WPN – zwrócić się do Gruzji. – Będę was prosił o powrót do WPN, nic na tym nie tracicie i Rosja nie będzie temu przeciwna».

Ukraiński Nacionalni Nowiny, 12 grudnia 2012 roku

Ukraińscy i włoscy medycy wojskowi omówili szczegóły przeprowadzenia ewakuacji aeromedycznej

W Winnicy, na wojskowym lotnisku «Harwyszówka», odbyło się spotkanie robocze przedstawicieli Dowództwa Lotnictwa Sił Zbrojnych Ukrainy z oficerami Departamentu Medycznego Sił Powietrznych Republiki Włoch.

Kwestie omówione w porządku obrad, dotyczyły różnych aspektów związanych z medyczną ewakuacją powietrzną.

Na czele grupy roboczej Lotnictwa Sił Zbrojnych Ukrainy, która się składała z przedstawicieli Wojskowo-Medycznego Centrum Klinicznego Regionu Środkowego, stał kierownik służby medycznej Dowództwa Sił Powietrznych pułkownik służby medycznej Sergij Budiak, a delegacji zagranicznej, przewodniczył szef ewakuacji aeromedycznej i biomedycznej Sił Powietrznych Republiki Włoch pułkownik Marco Bramati.

Zagraniczni koledzy zapoznali się z możliwościami sanitarnego samolotu AN-26 «Vita» służącego do ewakuacji i transportowania osób poszkodowanych, obejrzeni sprzęt i wyposażenie samolotu w celu udzielenia pomocy medycznej i wykonania zabiegów chirurgicznych, dowiedzieli się o możliwościach tworzenia zespołów medycznych, które codziennie są w pogotowiu.

Z kolei, oficerowie Departamentu Medycznego Sił Powietrznych Republiki Włoch podzieliли się doświadczeniami w ewakuacji aeromedycznej i biomedycznej i w organizowaniu medycznej ewakuacji powietrznej według standardów NATO.

Ukraiński Nacionalni Nowiny, 14 grudnia 2012 roku

Міноборони РФ: «У НАТО заявили, що лівійський сценарій не повториться в Сирії»

Представники Міноборони РФ провели переговори з головою військового комітету НАТО генералом Кнудом Бартелсом, обговоривши ситуацію в Сирії. Як заявили в Міноборони, НАТО не планує військового втручання в конфлікт.

Як розповіли в Міноборони, заява Бартеля «різко контрастує» з висловлюваннями Держсекретаря США Хілларі Клінтон та інших офіційних осіб держав НАТО щодо цього, а також з публікаціями західних ЗМІ. У Міноборони зазначили, що російська сторона сприйняла заяву Бартелса із задоволенням. Москва не раз заявляла, що не допустить розвитку «лівійського сценарію» в Сирії, резолюції СБ ООН щодо Сирії неодноразово блокувалися Москвою і Пекіном, що викликає критику міжнародної громадськості.

12 грудня на зустрічі групи Друзів Сирії в Марокко представники 130 країн визнали Сирійську національну коаліцію єдиною легітимною владою в країні. Прем'єр-міністр Великобританії Девід Кемерон зазначив, що єдиним шляхом розв'язання конфлікту є відставка президента Башара Асада. Москва, у свою чергу, заявила про можливість діалогу Асада й опозиції.

Збройне протиставлення влади Сирії та опозиції триває з березня 2011 року, його жертвами стали вже близько 40 тисяч осіб.

www.korrespondent.net, 13 грудня 2012 року

США і НАТО: «Війська Асада використовують проти повстанців ракети»

Війська Президента Сирії Башара Асада використали проти повстанців «ракети типу СКАД». Про це пишуть «Reuters» і «AP» з посиланням на представників США і НАТО.

Джерела заявили, що по позиціях повстанців на півночі було випущено кілька балістичних ракет малого радіусу дії. За їх даними, ракети запускали з території біля Дамаска по цілях на півночі Сирії, які перебувають під контролем повстанців.

Джерело в американській адміністрації,

тис в СНД, ви нічого не втратите, і Росія буде тільки «за».

Ukraiński національні новини, 12 грудня 2012 року

Українські та італійські військові медики обговорили аспекти проведення аеромедичної евакуації

У Вінниці, на військовому аеродромі «Гавришівка», відбулася робоча зустріч представників Командування Повітряних сил Збройних сил України з офіцерами медичного департаменту Військово-повітряних сил Республіки Італія.

Тематика питань, що розглядалися на порядку денному, стосувалася різноманітних аспектів, пов'язаних з медичною евакуацією повітряним шляхом.

Робочу групу Командування виду ЗС України, до якої увійшли представники Військово-медичного клінічного центру Центрального регіону, очолював начальник медичної служби Командування Повітряних сил полковник медичної служби Сергій Будяк, закордонну делегацію – начальник аеромедичної та біомедичної евакуації Військово-повітряних сил Республіки Італія полковник Марко Браматі.

Закордонних колег ознайомили з можливостями санітарного літака Ан-26 «Віта» щодо здійснення евакуації та транспортування постраждалих, показали оснащення та обладнання літака для надання медичної допомоги та хірургічних втручань, розповіли про особливості формування медичних бригад, які щоденно несуть чергування.

У свою чергу, офіцери медичного департаменту Військово-повітряних сил Республіки Італія поділилися досвідом роботи при проведенні аеромедичної та біомедичної евакуації та при організації заходів аеромедичної евакуації за стандартами НАТО.

Ukraiński національні новини, 14 грудня 2012 року

Через недостатнє фінансування заплановані роботи по утилізації боеприпасів виконані на 50%

Виконання робіт з утилізації боеприпасів в рамках Державної цільової оборонної програми утилізації звичайних видів боеприпасів, непридатних для подальшого використання і зберігання на 2008-2017 роки, нинішнього року були виконані лише наполовину через нестачу фінансування. Про це йдеться у відповіді на інформаційний запит від Міністерства оборони.

Фінансування програми у 2012 році передбачалося у розмірі 647 млн 300 тис. грн., Держбюджетом передбачили 311 млн 829 тис. грн, станом на грудень по факту профінансували 194 млн 296 тис. грн.

«Програмою у 2012 році передбачається утилізувати 82,1 тис. тонн боеприпасів. Станом на 7 грудня утилізовано 45,4 тис. тонн боеприпасів», – йдеться в повідомленні.

Нагадаємо, утилізація боеприпасів в Україні відбувається за рахунок коштів державного бюджету, а також міжнародної допомоги країн НАТО.

УНІАН, 14 грудня 2012 року

Пентагон підписав указ про надання Туреччині 6 зенітних комплексів «Петріот»

«Міністр оборони США Леон Панетта підписав указ про розміщення зенітно-ракетних комплексів «Петріот» на турецько-сирійському кордоні», – повідомляють іноземні ЗМІ.

Згідно з документом, у місії, візьмуть участь до 400 американських військовослужбовців. Туреччині будуть надані шість комплексів: по два зі Сполучених Штатів, Нідерландів та Німеччини.

Всі ЗРК будуть знаходитися під командуванням НАТО. Очікується, що на бойове чергування «Петріот» поставлять в кінці січня 2013 року.

www.unn.com.ua, 14 грудня 2012 року

NATO SCOPE 2012

балістичних о короткий заступ до ділення. Według nich, ракety zostały wystrzelone z w pobliżu Damasku i wycelowane na północ Syrii kontrolowaną przez powstańców.

Źródło w administracji amerykańskiej, do którego odwołują się Reuters i AP, potwierdza stosowanie w Syrii wojskowych rakiet Scud. Jednak nie wskazuje na stosowanie broni chemicznej.

Reuters cytując inne źródło z siedziby NATO w Brukseli. «Nasze systemy dla wywiadu, obserwacji i rozpoznania nagrywały serię startów rakiet balistycznych o małym zasięgu. Trajektoria i pokonana odległość wskazują, że to jest typ rakiet Scud».

Rakiety Scud - P11 i R17 - radzieckie ciekłe jednostopniowe pociski balistyczne na długoterminowych komponentach paliwowych. Oficjalny przedstawiciel Departamentu Stanu USA Victoria Nuland powiedziała, że nie udziela komentarzy odnośnie «informacji wywiadowczej o typie rakiet», ale potwierdziła, że «w ostatnich dniach obserwujemy rozmieszczenie rakiet».

BBC-Ukraina, 13 grudnia 2012 roku

Gruzja nie przyjmie zaproszenia przystąpienia do WPN

Gruzja «nie przyjmie zaproszenia przystąpienia do WPN». O tym poinformowały media gruzińskie w odniesieniu do szefa MSZ Maya Pandzhikidze.

Pandzhikidze zauważyła, że «Gruzja już wybrała swój kierunek zewnętrznego – jest nim droga ku integracji w strukturze euroatlantyckiej i nie przyjmie zaproszenia przystąpienia do WPN». Według Pandzhikidze, «Gruzja nie zrezygnuje z integracji w NATO i UE, ten kierunek pozostaje niezmienny».

Zastępca sekretarza Rady Bezpieczeństwa Republiki Batu Kutelia, powiedział dziennikarzom, że «miejsce Gruzji nie jest w WPN, lecz w strukturach euroatlantyckich».

Z powodu braku finansowania zaplanowane prace w sprawie uтилізації amunicji zostały wykonane w 50%

Wykonanie uтилізації amunicji w ramach Państwowego Celowego Programu Obronnego uтиліzacji zwykłych rodzajów amunicji, która nie nadaje się do stosowania i przechowywania w latach 2008-2017, w tym roku odbyło się tylko w połowie ze względu na brak finansowania. Stwierdza się to w odpowiedzi na wniosek o udzielenie informacji Ministerstwa Obrony.

Finansowanie programu w 2012 roku było przewidziane w wysokości 647 mln 300 tys. hrywien, Budżet Państwowy zakładał 311 mln 829 tys. hrywien, w grudniu w rzeczywistości zostało sfinansowane 194 mln 296 tys. hrywien.

«Program w 2012 roku zakłada uтиліzować 82,1 tys. ton amunicji. Do 7 grudnia uтиліzowano 45,4 tys. ton amunicji» – podano w informacji.

Przypominamy, że uтиліzacja amunicji na Ukrainie odbywa się na koszt Budżetu Państwowego oraz wsparcia międzynarodowego krajów NATO.

Ukrainian, 14 grudnia 2012 roku

Pentagon wydał dekret przyznania Turcji 6 systemów obrony przeciwlotniczej «Patriot»

Minister Obrony USA Leon Panetta, wydał dekret stosowania pocisków przeciwlotniczych «Patriot» na granicy turcko-syryjskiej i informując zagraniczne media. Zgodnie z dokumentem, w misji weźmie udział około 400 żołnierzy amerykańskich. Turcja uzyskała 6 systemów: po dwa ze Stanów Zjednoczonych, Niderlandów i Niemiec.

Wszystkie systemy będą kontrolowane przez dowództwo NATO. Oczekuje się, że «Patriot» zostanie zainstalowany pod koniec stycznia 2013 roku.

www.unn.com.ua, 14 grudnia 2012 roku

na яке посилаються «Reuters» і «AP», підтверджує використання сирійськими військовими ракет СКАД. Однак ніщо не вказує на застосування хімічної зброї.

«Reuters» наводить слова іншого джерела з штаб-квартири НАТО в Брюсселі. «Наші системи розвідки, спостереження і рекогносцировки зафіксували цілу низку запусків балістичних некерованих ракет малого радіусу дії. Траекторія і дистанція, яку вони подолали, вказують на те, що це ракети типу СКАД».

Ракети типу СКАД - P11 i P17 - радянські рідинні одноступінчасті балістичні ракети на довгобережних компонентах палива.

Офіційний представник держдепартаменту США Вікторія Нуланд заявила, що вона не коментує «розвідінформацію про тип ракет», проте підтвердила, що «останніми днями ми спостерігаємо розміщення ракет».

BBC-Ukraina, 13 грудня 2012 року

Грузія не прийме запрошення вступити до СНД

Грузія «не прийме запрошення вступити в СНД». Про це повідомляють грузинські ЗМІ з посиланням на главу МЗС країни Майя Панджикідзе.

Панджикідзе зазначила, що «Грузія вже обрала свій зовнішньополітичний курс – це курс на інтеграцію в євроатлантичній структурі і не прийме запрошення вступити в СНД». За словами Панджикідзе, «Грузія не відмовиться від інтеграції в НАТО і ЄС, цей курс залишається незмінним».

Заступник секретаря Радебузу республіки Бату Кутелія заявив журналістам, що «місце Грузії не в СНД, а в євроатлантичній структурі».

Напередодні Президент Білорусії Олександр Лукашенко заявив у Мінську, що Білорусь, як країна, що головує в 2013 році в СНД, запросить Грузію до складу Співдружності. «Ми вас чекаємо в СНД, - звернувся він до Грузії. - Я буду просити вас поверну-

Program Stypendialny Rządu RP dla Młodych Naukowców XI edycja rok akad. 2013/2014

dla kandydatów z: Europy Wschodniej,
Rosji, krajów Azji Środkowej i Kaukazu

Stypendia będą przeznaczane na pobyt naukowy
na uczelniach polskich
w okresie od września 2013 r. do czerwca 2014 r.

Warunki i zakres stypendium oraz wymagania dla kandydatów –
patrz w folderze lub na stronie www.ms.gov.pl oraz www.studium.uw.edu.pl

I. KANDYDACI

1. Zainicjowany w roku 2003 „Program Stypendialny dla Młodych Naukowców” adresowany jest do kandydatów z: Białorusi, Ukrainy, Moldawii, Rosji, Kazachstanu, Kirgistanu, Tadżykistanu, Uzbekistanu oraz Armenii, Azerbejdżanu i Gruzji. W roku akademickim 2013/14 będzie miała miejsce XI edycja Programu.
2. Preferowane są kandydatury osób mogących wykazać się już pewnymi osiągnięciami naukowymi i/lub aktywnością organizacyjną, których dotychczasowa działalność daje największą możliwość wykorzystania w ich krajach zdobytej w Polsce specjalizacji w różnych dziedzinach życia naukowego i działalności społecznej.
3. Stypendia są przyznawane na realizację staży naukowych, mających charakter 1-roczytnych indywidualnych studiów uzupełniających.
4. Każdy z zakwalifikowanych kandydatów może otrzymać stypendium jednorazowo na określony czas i, poza nadzwyczajnymi okolicznościami, bez możliwości przedłużenia.
5. Łączny czas trwania staży i kursu językowego wynosi **10 miesięcy**, istnieje możliwość przedłużenia pobytu na dodatkowy miesiąc, **lipiec 2014 r.**, jeśli koordynator programu, w porozumieniu z tutorem, wystąpi o takie przedłużenie. Może to nastąpić jedynie w przypadku wypełnienia wszystkich naukowych warunków stypendium, w tym obrony pracy dyplomowej na ocenę co najmniej dobrą oraz udziału w programach naukowych odbywających się w lipcu. Ewentualne dodatkowe stypendium zakończy się **31 lipca 2014 r.**
6. Realizacja programu dla osób z wystarczającą znajomością języka polskiego rozpocznie się **2 września 2013 r.** Kursem Przygotowawczym, prowadzonym na Uniwersytecie Warszawskim, obejmującym wykłady ogólne oraz uzupełniający kurs języka polskiego.
7. W wypadku stypendystów bardzo słabo znających język polski realizacja Programu zacznie się **30 lipca 2013 r.** dodatkowym, intensywnym Kursem Językowym. W takim przypadku stypendium trwać może łącznie **12 miesięcy**.
8. Realizacja staży (studiów), już w przydzielonych uczelniach – rozpocznie się od **1 października 2013 r.** i zakończy się **30 czerwca 2014 r.**
9. Wysokość stypendium wynosi 1350,- złotych. Zakwaterowanie, wyżywienie, ubezpieczenie stypendyści pokrywają we własnym zakresie.
10. **Miejsce składania aplikacji** - właściwa terytorialnie Ambasada lub Konsulat RP. **Termin składania aplikacji** upływa **1 marca 2013 r.**
11. Komplet dokumentów należy złożyć osobiście lub przesłać pocztą (z dopiskiem na kopercie „Stypendia dla Młodych Naukowców”) do właściwych terytorialnie placówek dyplomatycznych RP.
12. Właściwe konsulaty RP będą przyznawać osobom, które otrzymały stypendium wizy do **31 lipca 2014 r.**

II. WYMAGANIA OGÓLNE

1. Ukończone studia wyższe (4- lub 5-letnie, kończące się obroną pracy licencjackiej, dyplomowej, lub magisterskiej) przede wszystkim na kierunkach humanistycznych: historii, stosunkach międzynarodowych, politologii, dziennikarstwie, socjologii, etnologii, kulturoznawstwie, psychologii społecznej, administracji i zarządzaniu oraz prawie.
2. Wiek kandydatów - do 35 lat.
3. Ogólna orientacja w problematyce w jednej z wymienionych dziedzin lub dziedzin pokrewnych, zwłaszcza w odniesieniu do okresu od XIX do XX wieku.
4. Znajomość języka polskiego, gwarantująca rozumienie wykładów z dziedziny kandydata i korzystanie z literatury przedmiotu (por. I – 6,7).
5. W wyjątkowych wypadkach możliwe będzie zakwalifikowanie osób nie znających języka polskiego. Stypendyści tacy będą jednak zobowiązani do samodzielnego nauki języka po otrzymaniu powiadomienia o zakwalifikowaniu oraz odbędą dodatkowy intensywny kurs języka polskiego w sierpniu 2013 r. (zob. I-5).

III. WYMAGANE DOKUMENTY

1. Kopia dyplomu ukończenia studiów wyższych, równorzędnych z polskimi studiami licencjackimi, magisterskimi lub poświadczenie o odbywaniu studiów doktoranckich lub pracy etatowej.
2. Kwestionariusz kandydata (dostępny na stronie www.studium.uw.edu.pl).
3. Zwięzły list motywacyjny z uzasadnieniem wybranego kierunku studiów.
4. Projekt pracy badawczej.
5. Curriculum vitae w języku polskim lub angielskim pisane w porządku od najnowszych zdarzeń, wraz z fotografią w wersji tradycyjnej, bądź elektronicznej.
6. Lista publikacji, osiągnięć i projektów zawodowych.
7. Świadcstwa potwierdzające znajomość języka polskiego i angielskiego.
8. Ewentualne inne dane, dokumenty lub informacje mogące - zdaniem kandydata - pomóc Komisji Kwalifikacyjnej we właściwej ocenie jego kandydatury.

IV. TRYB KWALIFIKACJI

1. Termin składania aplikacji upływa **1 marca 2013 r.**
2. Kwalifikacja kandydatów odbywa się w dwóch etapach:
 - a) I etap obejmuje kwalifikację, przeprowadzoną w oparciu o nadesłane dokumenty przez komisję w Warszawie – osoby zaakceptowane do dalszych etapów zostaną wyznaczone do **1 kwietnia 2013 r.**
 - b) II etap kwalifikacji polega na przesłuchaniu kandydatów przez wyjazdowe Komisje Kwalifikacyjne w okresie **1 maja – 31 maja 2013 r.** (szczegółowe terminy zostaną ustalone po zakończeniu I etapu).
3. Przesłuchania kandydatów przez Komisje Kwalifikacyjne odbywają się:
 - a) dla obywateli Federacji Rosyjskiej - w Ambasadzie RP w Moskwie,
 - b) dla obywateli Ukrainy - w Ambasadzie RP w Kijowie oraz w Konsulacie Generalnym we Lwowie,
 - c) dla obywateli Białorusi - w Ambasadzie RP w Mińsku,
 - d) dla obywateli krajów Zakaukazia - w Ambasadach w Tbilisi, Erewaniu i Baku,
 - e) dla obywateli krajów Azji Środkowej - w 1-2 placówkach regionu.
4. O szczegółowym terminie i miejscu przesłuchań kandydaci zostaną powiadomieni przez placówki dyplomatyczne RP.
5. O wynikach kwalifikacji kandydaci zostaną poinformowani przez odpowiednie placówki dyplomatyczne RP w terminie najpóźniej do **30 czerwca 2013 r.**
6. O przydziale do konkretnego uniwersytetu w Polsce zostaną powiadomieni przez Studium Europy Wschodniej UW – koordynatora Programu, najpóźniej do **31 lipca 2013 r.**

V. OBSŁUGA ORGANIZACYJNA I INNE WARUNKI REALIZACJI STYPENDIUM

1. Stypendia są realizowane na warunkach ogólnych, określonych w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 12 października 2006 roku (Dz.U. z 2006r. Nr 190, poz. 1406).
2. Realizację stypendiów zapewni Biuro Uznawalności Wykształcenia i Wymiany Międzynarodowej Ministerstwa Nauki i Szkolnictwa Wyższego RP.
3. Studium Europy Wschodniej zapewni koordynację akademicką w ciągu trwania Stypendium i przydziela stypendystów do uczelni w Polsce.
4. Uczelnie, do których skierowano stypendystów wyznaczają opiekunów naukowych (tutorów), którzy podejmują się opieki naukowej nad stypendystami oraz będą promotorami ich prac dyplomowych. Studium Europy Wschodniej powiadomi poszczególnych stypendystów o przydzielonej uczelni i osobie tutora.
5. Stypendyści są zobowiązani posiadać polisę ubezpieczeniową na koszty leczenia, obejmującą okres pobytu na stypendium – wykupioną w swoim kraju, bądź w Polsce (jej koszt wynosi około 45,- PLN miesięcznie).
6. Koszty podróży do Polski i z Polski pokrywa stypendysta.
7. Do obowiązków stypendysty należy:
 - a) ustalenie z wyznaczonym przez uczelnię opiekunem naukowym (tutorem) rocznego programu pobytu.
 - b) ustalenie z tutorem zakresu i tematu pracy dyplomowej.
 - c) ustalenie z tutorem tematów 2 referatów (części pracy dyplomowej), wygłaszanych w **styczniu i maju 2014 r.**
 - d) odbycie oraz zaliczenie minimum 5 zajęć akademickich tygodniowo (seminariów, wykładów etc.), zgodnych z tematyką pobytu, w tym obowiązkowo zajęć prowadzonych przez tutora i, jeśli to możliwe, zajęć metodologicznych z zakresu specjalizacji stypendysty.
 - e) udział w zajęciach dodatkowych z języka polskiego przez 1 semestr i zaliczenie tych zajęć.
 - f) stały kontakt z tutorem w ramach cotygodniowych 1-godzinnych konsultacji.
 - g) przygotowanie pracy dyplomowej o objętości min. 50 str., opatrzonej właściwym aparatem naukowym, napisanej w języku polskim.
 - h) obrona (prezentacja w ramach seminarium) pracy dyplomowej najpóźniej do **20 czerwca 2014 r.**
8. W przypadku niewywiązywania się stypendysty z ww. obowiązków, a także w przypadku łamania prawa RP, przepisów uczelni, bądź też ogólnych zasad współżycia społecznego, stypendium może zostać wstrzymane.
9. Wręczenie dyplomów ukończenia „Programu Stypendialnego Rządu RP dla Młodych Naukowców” odbędzie się w Warszawie, w ostatnim tygodniu czerwca 2014 r.
10. Ministerstwo Spraw Zagranicznych RP dążyć będzie do tego, aby umożliwić lub wspomagać wzajemne kontakty i spotkania Absolwentów „Programu Stypendialnego Rządu RP dla Młodych Naukowców”.

ПРАСА // РОБОТА

Луцький міський центр зайнятості

Посада	З/П	Вимоги
агент торговельний	1 200	реалізація кави та чаю, напруження бази клієнтів, бажано наявність автомобіля, комунікабельність, на співбесіду попередньо домовлятися у телефонному режимі
бармен	1 200	порядність, охайність, кафе «Космос»
бармен	1 200	робота в кафе «Луцьк», вул.Гордіюк
бармен	1 200	робота в кафе «Магніт»
бармен	1 134	робота у барі «Фламінго» по пр. Молоді
бармен	1 200	робота у кафе «Пица Челентано» по пр. Волі
бармен	1 500	робота в барі «Агдаш» с.Маяки, графік - тиждень через тиждень, з/п від 100 грн. вдень
бетоняр	1 134	вміння працювати з бетономішувальними установками, режим роботи з 09-18 год.
бухгалтер	1 500	знання 1-С бухгалтерії, версія 7.7, режим роботи з 09-18 год.
бухгалтер	1 134	обов'язки провідного спеціаліста-бухгалтера
бухгалтер-ревізор	1 500	проведення ревізії на складах сільськогосподарської техніки в філіалах підприємства
вальцювальник сировини та напівфабрикатів	1 207	обов'язки вальцювальника сировини і напівфабрикатів (фізично сильний чоловік без шкідливих звичок)
вантажник	1 796	вантажник смітєвоза
вантажник	1 145	перенесення вантажів вагою понад 25 кг, робота на базі з оптової торгівлі напоями
верстатник деревообробних верстатів	2 000	робота на пилорамах, можливе перенесення вантажів вагою понад 20кг, застосовується преміальна система оплати праці
верстатник деревообробних верстатів	1 500	розпилювання дуба-кругляка на ламель
верстатник широкого профілю	1 500	ремонт та обслуговування обладнання картоноробної промисловості, графік роботи: доба через дві
виконавець робіт	2 000	нагляд та контроль за будівництвом в межах області
водій автотransпортних засобів	1 134	автомобіль «Газель»
водій автотransпортних засобів	2 500	бензовоз «Вольво», наявність допуску на перевезення небезпечних вантажів.
водій автотransпортних засобів	1 477	Водій на вантажній автомобіль ГАЗ (розвезення зрідженого газу), попередньо телефонувати
водій автотransпортних засобів	1 477	Водій на легковий автомобіль, попередньо телефонувати
водій автотransпортних засобів	1 200	здійснення пасажирських перевезень автобусом «Богдан» в межах міста
водій автотransпортних засобів	1 500	робота в с.Жидичин, відрядження по Україні.
водій автотransпортних засобів	1 700	робота на автомобілі «Валдай» та «Камаз», трактор
водій автотransпортних засобів	2 500	Робота на автомобілі «Вольво» (бензовоз), перевезення по Україні, наявність дозволу на перевезення небезпечних вантажів.
водій автотransпортних засобів	1 145	робота на базі з оптової торгівлі напоями
водій автотransпортних засобів	1 600	робота на вантажному автомобілі DAF XF95 рефрижератор, поїздки за кордон
водій автотransпортних засобів	1 500	робота на маршрутному автобусі Луцьк-Заболотці (автостанція №1)
водій автотransпортних засобів	1 134	робота на молоковозах
водій автотransпортних засобів	1 134	Перевезення вантажів за кордон, наявність категорії Е, відповідальне ставлення до роботи.
водій навантажувача	2 000	робота водія навантажувача в лісопильному цеху
водій тролейбуса	2 018	тролейбуси «Богдан», «ЗіУ», «ЮМЗ»
головний бухгалтер	1 800	знання 1-С Бухгалтерії, ведення обліку у сфері роздрібною торгівлі дитячим одягом
головний бухгалтер	2 000	знання 1-С бухгалтерії, версія
головний інженер	1 500	Знання програмного забезпечення «Allplan», «Liga» стаж роботи в сфері проектування графік роботи з 8.00 до 17.00 можливе застосування неповного робочого дня
головний механік	2 000	контроль роботи автомобільного парку підприємства та обладнання будівельної галузі
двірник	1 200	прибирання прилеглої території, забезпечення інвентарем

Посада	З/П	Вимоги
двірник	1 134	прибирання території, спецодяг виданий
Друкар флексографічного друкування	1 700	нанесення малюнку на поліетиленову плівку, піднімання рулонів з поліетиленовою плівкою
економіст з планування	2 120	знання 1-С бухгалтерії (версія 8.2), досвід роботи на виробництві (плановий відділ)
Експедитор транспортний	2 300	доставка товару по області, збір замовлень
електрик дільниці	1 600	роботи по заміні електропроводки на будівництві, у школах
електрик цеху	2 000	Поточний та капітальний ремонт електрообладнання цеху. 3-4 група допуску,
Електрогазозварник	1 741	дугове електрозварювання труб
Електрогазозварник	1 134	Зварка та ремонт автобусів і автомобілів.
Електрогазозварник	1 300	робота на будівництві супермаркетів
Електрогазозварник	1 200	робота на об'єкті у Геріатричному пансіонаті
електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах	1 200	Промислове будівництво, вміня зварювання за методом №135, №136(шві, арматури, труб). Навички читання креслень. Робота на напівавтоматичних машинах.
електрозварник на автоматичних та напівавтоматичних машинах	2 000	робота в механо-складальному цеху
електромеханік з ліфтів	1 200	Обслуговування житлових будинків в районі 33 кварталу.
електромонтер диспетчерського устаткування та телеавтоматики	1 500	нагляд за роботою диспетчерського устаткування робота у галузі постачання енергоносіїв
електромонтер з ремонту та обслуговування електроустаткування	1 250	допуск до роботи з напругою до та понад 1000 в
завідувач господарства	1 150	Робота в барі-кафе «Зося» по вул. Ковельській
закрійник	1 200	Закрійник легкого жіночого одягу (на самозакрій)
закрійник	1 300	Пошиття та ремонт жіночого і чоловічого одягу вручну або на різноманітних універсальних машинах (гудзикових, петельних, вишивальних, оверлоу). Ательє «Золушка» (Варшавський ринок). Вихідний понеділок. Режим роботи з 09.00 до 16.00
заступник директора	2 500	наявність власного автомобіля та прав водія, вільне володіння іноземними мовами, досвід роботи в будівельній сфері, проживання на території країни СС (Польща) не менше 5 років, відсутність судимостей, переважа працівникам з дипломом іноземного ВУЗу
інженер	2 000	експлуатація та ремонт електрообладнання (пожежні сигналізації та інш.), бажано допуск до 1000Вг
інженер з охорони навколишнього середовища	850	обов'язки інженера з охорони навколишнього середовища, на період відпустки по догляд за дитиною до 6 років
інженер з ремонту	1 520	обов'язки інженера (електромеханіка) з ремонту офісної техніки
Інженер-будівельник	1 400	знання програм «АВК-5», «AutoCad»
інженер-програміст	3 500	Вміння обслуговувати програму «1-С»
інженер-програміст	2 000	знання основ програмування, комп'ютерних систем, бухгалтерії 1С, версія 8.2
касир торговельного залу	1 400	направити на співбесіду в торговий центр «Луцьк»
касир торговельного залу	1 200	робота у магазині («7-23») по вул. Гордіюк
Кюскер	1 134	Продаж книг, газет та канцелярського приладдя.
комірник	1 168	знання складського обліку, робота на базі з оптової торгівлі напоями
комплектувальник меблів	1 500	робота на складі «МЕБЛІ-НОВА», вул.Рівненська,44, знання складових частин меблів
кондитер	1 200	Оформлення кондитерської продукції, приготування різних видів тіста, начинок, кремів. Випічка кексів, булочок, печива.
кухар	1 134	вміння готувати італійські страви
кухар	1 400	направити на співбесіду в торговий центр «Луцьк», попередньо телефонувати про зустріч.
кухар	1 200	обов'язки кухаря, знання калькуляцій; пр-т Волі, кафе «Червона калина»
кухар	1 149	приготування їжі для населення

Посада	З/П	Вимоги
кухар	1 200	робота у барі «Гамбрінус» по вул.Вінниченка
кухар	1 150	Робота у кафе-барі «Зося» по вул. Ковельській
кухар	1 500	робота в барі «Агдаш» с.Маяки, графік - тиждень через тиждень, з/п від 100 грн. вдень
кухонний робітник	1 200	обов'язки кухонного працівника, бажано досвід роботи, вик значення не має; пр-т Волі, кафе «Червона калина»
кухонний робітник	1 800	робота у ресторані «Брама-світ» (пр. Соборності гіпермаркет «Там-Там») (спеціалізація: підготовка овочів та фруктів до кулінарної обробки), графік роботи з 9.00 до 23.00 через 5 днів
лакувальник	1 600	поліграфічне виробництво, закладати картон, папір в верстат, настройка обладнання
майстер цеху	1 353	Майстер-кондитер, досвід роботи кондитером.
Малляр	2 000	покраска автобусів, тролейбусів та їх складових, робота в малювальному цеху
Маляр	1 134	роботи по завершенню будівництва, оплата праці відрядна
Манікюрник	1 800	мережа манікюрних студій «Експрес Манікюр», можна після курсів, бажано навчатися, попередньо телефонувати
машиніст (кочегар)	1 800	робота машиніста автоматизованої котельні на твердому паливі
машиніст екскаватора	1 134	навички роботи на імпортованій екскаваторі Fiat-Hitachi, наявність посвідчення тракториста
машиніст крана (кранівник)	1 300	наявність посвідчення, робота на автомобільному крані-8332.1
машиніст крана (кранівник)	1 500	робота на будівництві в межах міста (крані МКГ-25БВ, КФ-45-62), з 8.00 до 17.00
машиніст різальних машин	1 500	піднімання рулонів з поліетиленовою плівкою, різати плівку на різальних машинах
машиніст холодильних установок	1 515,33	Обслуговування Автоматизованих холодильних установок (АХУ)
механік	1 200	ремонт автотракторної техніки с/г призначення, здійснення керівництва та контролю, організаційні здібності
механік цеху	2 050	обслуговування обладнання картоноробної та паперообної галузі
мийник посуду	1 134	з обов'язками прибиральника
мийник-прибиральник рухомого складу	1 140	робота на автомобілі, розміщений на території АТП-10701, обслуговування транспортного парку підприємства
Монтажник з монтажу сталевих та залізобетонних конструкцій	1 400	робота на будівництві житлового будинку в межах міста та на будівництві приміщення заправної станції
монтажник зв'язку-кабельник	1 134	встановлення та обслуговування інтернету
монтажник систем вентиляції, кондиціонування повітря, пневмотранспорту й аспірації	1 200	Допуск до роботи на висоті, вміня працювати з електронними інструментами, можлива освіта електрика (допуск до 1000 вольт)
муляр	1 134	будівництво житлових будівель та купувальних споруд графік роботи з 9 до 18
муляр	1 300	виконання будівельних робіт на будівництві житлового будинку в межах міста
Налагоджувальник машин і автоматичних ліній для виробництва виробів із пластмас	1 300	налагодження машин і автоматичних ліній для виробництва виробів із пластмас, робота три дні в тиждень
налагоджувальник технологічного устаткування (електронна техніка)	2 086	вміння ремонтувати та налагоджувати електронну техніку
начальник відділення зв'язку	1 810	можливе навчання
начальник команди пожежної охорони	1 680	робота на підприємстві паперообробної галузі, з суміщенням обов'язків начальника штабу ЦО та фахівця з питань військового обліку та мобілізаційної роботи
офіціант	1 400	робота в міні-маркеті за адресою пр-т Волі
офіціант	1 134	робота в ресторані Піраміда, можливе стажування
офіціант	1 134	робота у барі «Квартал» по пр. Волі, режим роботи тиждень через тиждень, бажано про співбесіду домовлятися у телефонному режимі

Крім того є багато інших вакансій, за додатковою інформацією звертатися за адресою: м. Луцьк, вул. Ярошук, 2, тел.: 72-72-58, 4-92-68

WSCHODNIA SZKOŁA ZIMOWA

Dla studentów ostatniego roku studiów humanistycznych, którzy nie przekroczyli 25 roku życia, przygotowujących prace magisterskie (dyplomowe) z zakresu historii i współczesności Europy Środkowej i Wschodniej (historia, politologia, stosunki międzynarodowe, socjologia, kulturoznawstwo, etnologia, geografia, prawo, ekonomia). Uczestnikami szkoły mogą być słuchacze z Europy Wschodniej, Bałkanów, Rosji, Azji Środkowej, Kaukazu oraz magistranci z Polski i krajów UE.

WARSZAWA - WROCŁAW: 1- 14 MARCA 2013 r.

- WYKŁADY
- SEMINARIA
- SPOTKANIA
- WSPANIAŁE MIASTA

Miejsca Szkoły: KEW, pl. Biskupa Bankiera 17, 50-140 Wrocław,
SEW, Krakowskie Przedmieście 26/28, 00-927 Warszawa
Aplikacje i dokumenty proszę nadsyłać wyłącznie mailem
do 20 stycznia 2013r. do Studium Europy Wschodniej UW
na adres: wsl.studium@uw.edu.pl
Więcej szczegółów www.studium.uw.edu.pl lub www.kew.org.pl

Ministerstwo Nauki i Szkolnictwa Wyższego

Miasto Stołeczne Warszawa

Dofinansowano przez Konsulat Generalny RP w Łucku ze środków Ministerstwa Spraw Zagranicznych Rzeczypospolitej Polskiej